

תשורה

משמחת הנישואין של
שמואל ופייגא האדל שיחיו גארדאן
י"ב כסלו ה'תשפ"ב

תשורה

משמחת הנישואין של
שמואל ופייגא האדל'
גארדאן

י"ב כסלו ה'תשפ"א

פתח דבר

לזכרון טוב, ליום כלולת צאצאינו החתן הרב התמים שמואל שי' עם ב"ג הכלה מ' פייגא האדל תי', הננו בזה לכבד את כל הנוטלים חלק בשמחת לבבנו, מקרוב ומרחוק - מיוסד על ההנהגה בעת שמחת הנישואין של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א והרבנית הצדקנית נ"ע - בתשורה המוסגרת בזה, הכוללת:

(א) **שער המשפחה:** בו יבואו מכתבים לסב החתן ר' שלום דובער גארדאן ע"ה, ומכתבים ומענות לאבי החתן ר' יוסף יצחק שי' גארדאן.

(ב) **שער אגרות קודש:** כמה מכתבים לאישים שונים. חלקם מכתבים באנגלית, המתפרסמים בזה באדיבות מערכת "Rebbe Responsa" - פרוייקט לאיסוף וריכוז כל מכתבי כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בשפה האנגלית - וזכות הרבים תלוי' בהם.

(ג) **שער הגהות:** הגהות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על כמה שיחות ומכתבים כלליים. חלקם מתפרסמים בזה באדיבות מערכת "ועד חיילי בית דוד - 770 בית משיח", וזכות הרבים תלוי' בהם.

(ד) **שער תמונות:** כמה תמונות מיוחדות מכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בהזדמנויות שונות. מתפרסמים בזה באדיבות מערכת "RebbeDrive", וזכות הרבים תלוי' בהם.

יצוין שמרבית החומר בתשורה זו מתפרסם בזה לראשונה.

*

ויהי רצון, שתיכף ומיד "ישמע... קול ששון וקול שמחה" האמתי, כאשר "נזכה זעהן זיך מיטן רבי'ן", בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, תיכף ומיד ממש!

משפחת ענגעל

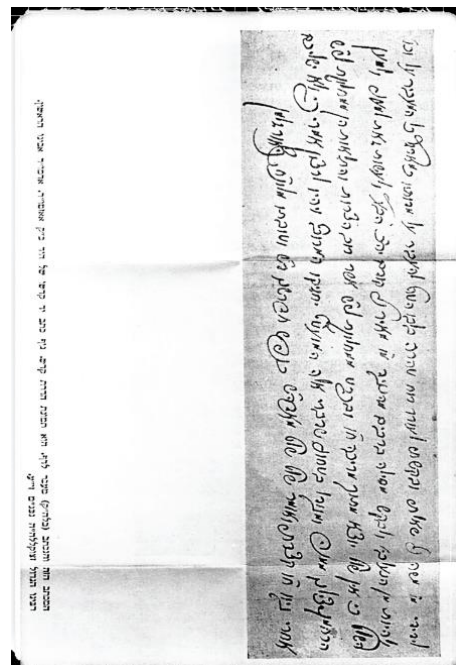
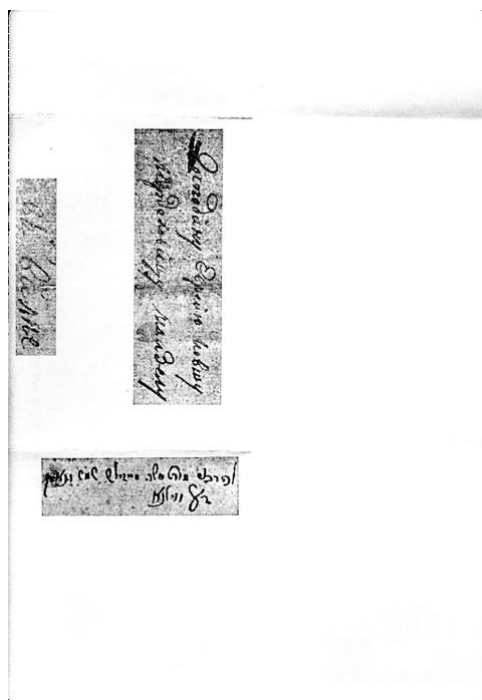
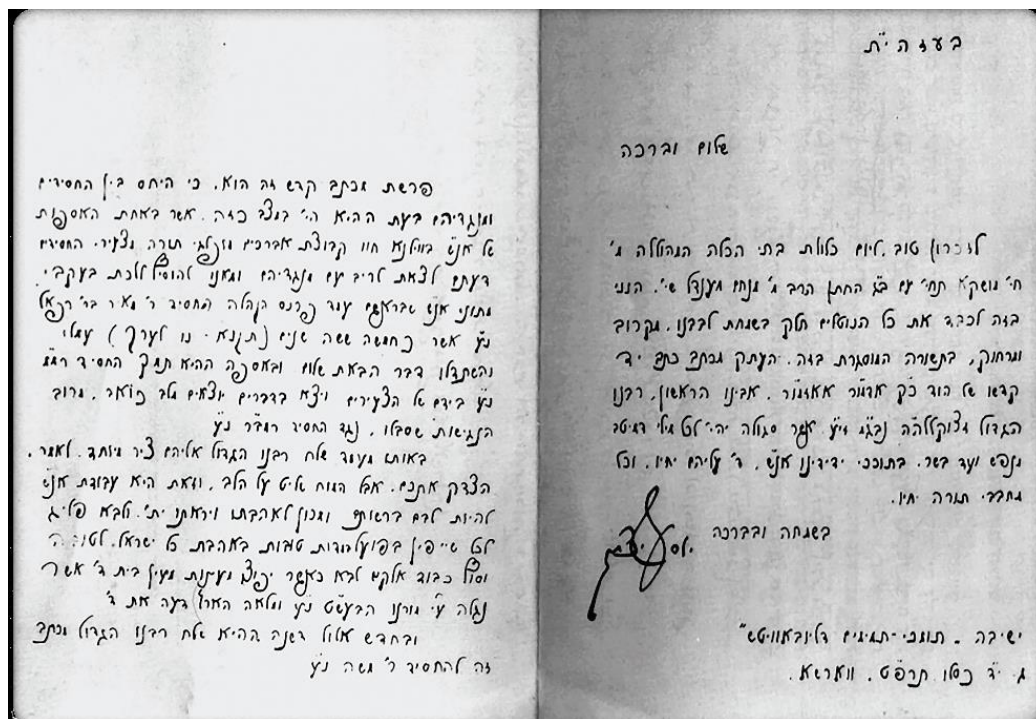
משפחת גארדאן

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

י"ב כסלו, ה'תשפ"ב

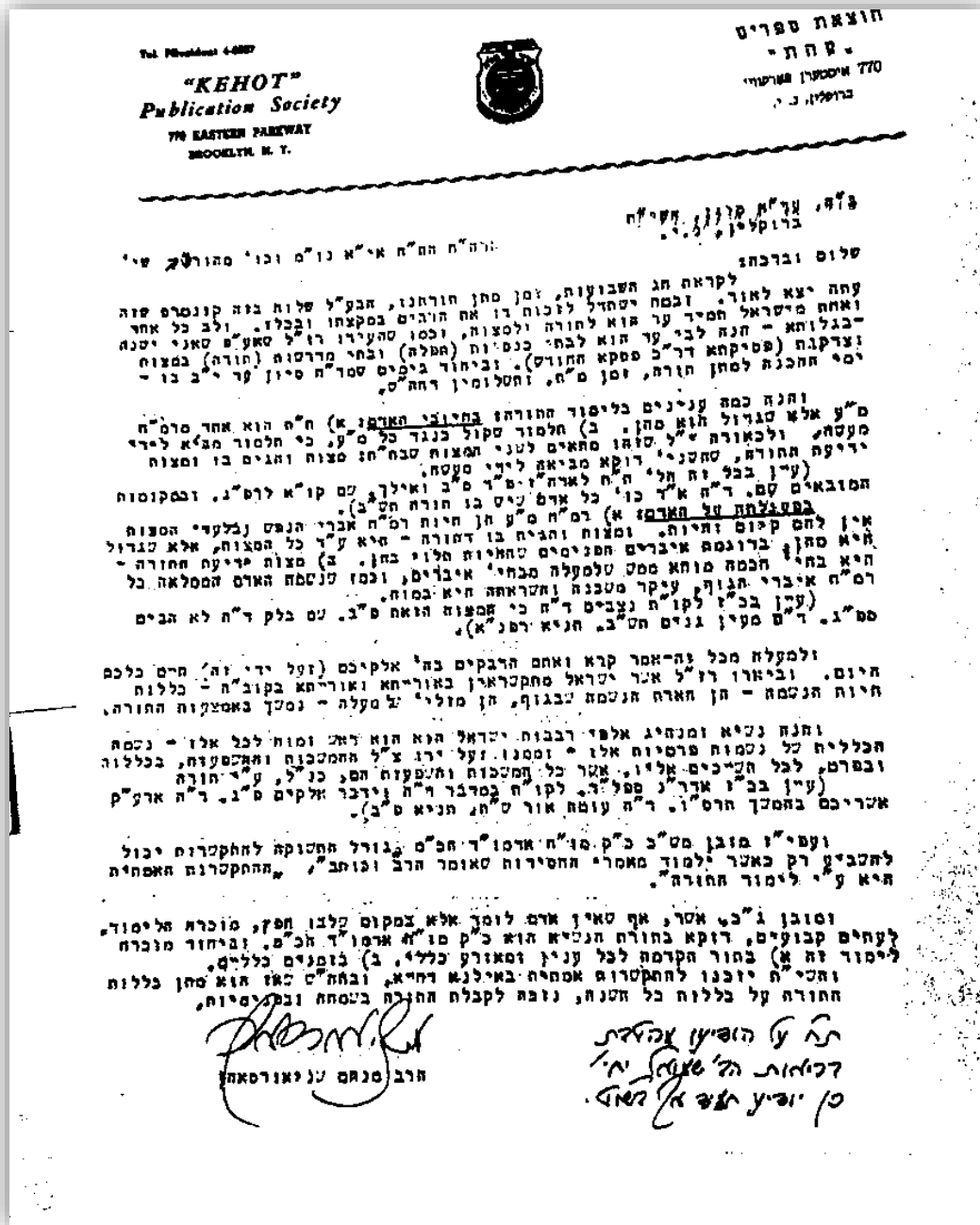
שנת המאה ועשרים להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
ברוקלין, נ.י.

התשורה שחולקה בחתונת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

שער
המשפחה

מכתבים לסב החתן ר' שלום דובער גארדאן ע"ה

הרה"ח הו"ח אי"א נו"מ וכו' מהורש"ד שי'..

ת"ח על הודיעו מהטבת בריאות הב' שמואל יח"י כן יודיע תמיד אך בשו"ט.

חתי"ק

CENTRAL OFFICE

CENTRAL OFFICE
770 EASTERN PARKWAY • BROOKLYN 13, N. Y.

1950 10 10 10 10 10 10

חַרְמֵי הַמֶּלֶךְ הַיְיָ נֹכַח וְכֹל
מִדְּרֹשׁוֹ

382721 0129

מוטב א' קונטרס לחמ"ט אבעל, ובעט יוכה בו את מלכיות וכלל את מלכות.
וכאנחי בזה לא רק על עצמו, כי מילת דמיונות הוא, שלא גם על ימיו
אברו.

כי אורז לנו שמיא/ינו בכלל ונשיא דורנו, הוא כלל מ"ח ארמ"ד חב"א
לחשורל בחובת-גשמיית ורומניא-גם של יחיד בכל חוקא וקודא.

[illegible]

זאת אופורט, אשר גם אם נמצא בין חוששנים שלו איך את מבקש שיהיה
הוא, א פארדי' דיגער, חרי אין זה אלא מצד מבקש קודם תשובה בעצמו, ומי ידע
במידה מספר וסג' יח' סחר ולתת לסן, ובדעת פירוש סרן (ל' ידועים) כתובות ח' א'
חא"ב) אשר פסק חזרה כסנה את המבט.

וְאֵם יִשְׂרָאֵל אֵם הָאֵלֹהִים אֲמַתְּמוּרָה שִׂימָה בְּאֶחָד דְּרָבִי, וּבְאַחֶרֶץ דְּרָבִי חֲרִי
לִכְתּוּב כְּרַבִּי יִשְׁעֻל וְיָתִי יַחֲדָה אֵם כָּל סְמִיכָתָא.

השטחיות אשר חקיקה זו תביא גידולן וגידול גידולן קר עתה
העולם ל" העולם.

ויהי עשר ב"ב נזכה לקיום חיקוד בימי זמנך מאדן פולית. פולית
וגבולים ותעלמות, אראנו נפלות.

במ"מ ל' ח' אלול תש"א

מרב מנחם שני אגודות

9

MACHNE ISRAEL, Inc.

770 EASTERN PARKWAY

Brooklyn 13, N. Y.

Tel. SLocum 6-2919

מחנה ישראל

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין 13, נ. י.

טעל. סלוקום 6-2919

כ"ה

ב"ה, ערב שבת קדש, שבת חסובה חסי"א
ברוקלין, נ.י.

הרה"ח הו"ח אי"א נו"מ וכו' מהרש"ד שי

שלום וברכה:

בזה שלוח הקונטרס לשבת חסובה - יום הכפורים הבע"ל, ובדואר יזכה בו אם כל סביבתו, ומה טוב אשר יחאספו ויחבצו בו

וראה במקומות המסומנים בהקדמה הקונטרס שמבואר בהם ענין חסובה עילאה (אשר בה הוא עיקר מעלה בעלי חסובה כמ"ס באגה"ח ספ"ח) שהוא אסיפה וקייבוצ כל כחות הנפש, חס"ב אנוש, ובימים אלו הוא ג"כ אסיפה וקייבוצ כל פרטי הקומה שלימה של בני ראשיכם שבטיכם גו' עד טובא מימך, אשר ויהי ביסורון מלך - בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל.

וגדולה מעלה חסובה עילאה, ובפרט בזמן הזה. כי הנה בזמן הסנהדרין חייבי מיתות ב"ד עשו חסובה אין ביה דין של מטה מוחלין להן, אבל עתה אשר רק ב"ד' מיתות נשארו, ונמסר לב"ד של מעלה - אם עשה חסובה ב"ד של מעלה מוחלין לו, ואין שום רועם ממעשיו הראשונים (מכות יג, ב). ועיי' כ"ט ח"נו"ב מהר"ק האו"ח סל"ה).

ואם בכפרת יום הכפורים הגבילו חז"ל אשר על פלגא דשיעורא לא מכפר, ויש אומרים אשר המחויב עונש ולא חטא אין יום הכפורים פוטרנו מן העונש (כריחוח יח, ב). חוד"ה דחנקה"י ס"ז, סע"א)

הנה אין כל דבר עומד בפני בעלי חסובה.

ויהי רצון אשר חקיים בכל אחד ואחד מאתנו כולנו ברכה כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ שהי' רגיל לברך את הנכנסים אליו בערב יוהכ"פ אחר חצות לבקש ברכתו:

דער אויבערשטער זאל מעורר זיין מיט א התעוררות חסובה אמיתית מתוך פנימיות ונקודת הלב

ונזכה לקיום היעוד: ישראל כיון שעושין חסובה

פ"ב הן נגאלין.

המברך ומחברך לחתימה וגמר חתימה טובה

הנה על עילאת דעה ע' חת"ן
וזה דעה ע' חת"ן ע' חת"ן ע' חת"ן

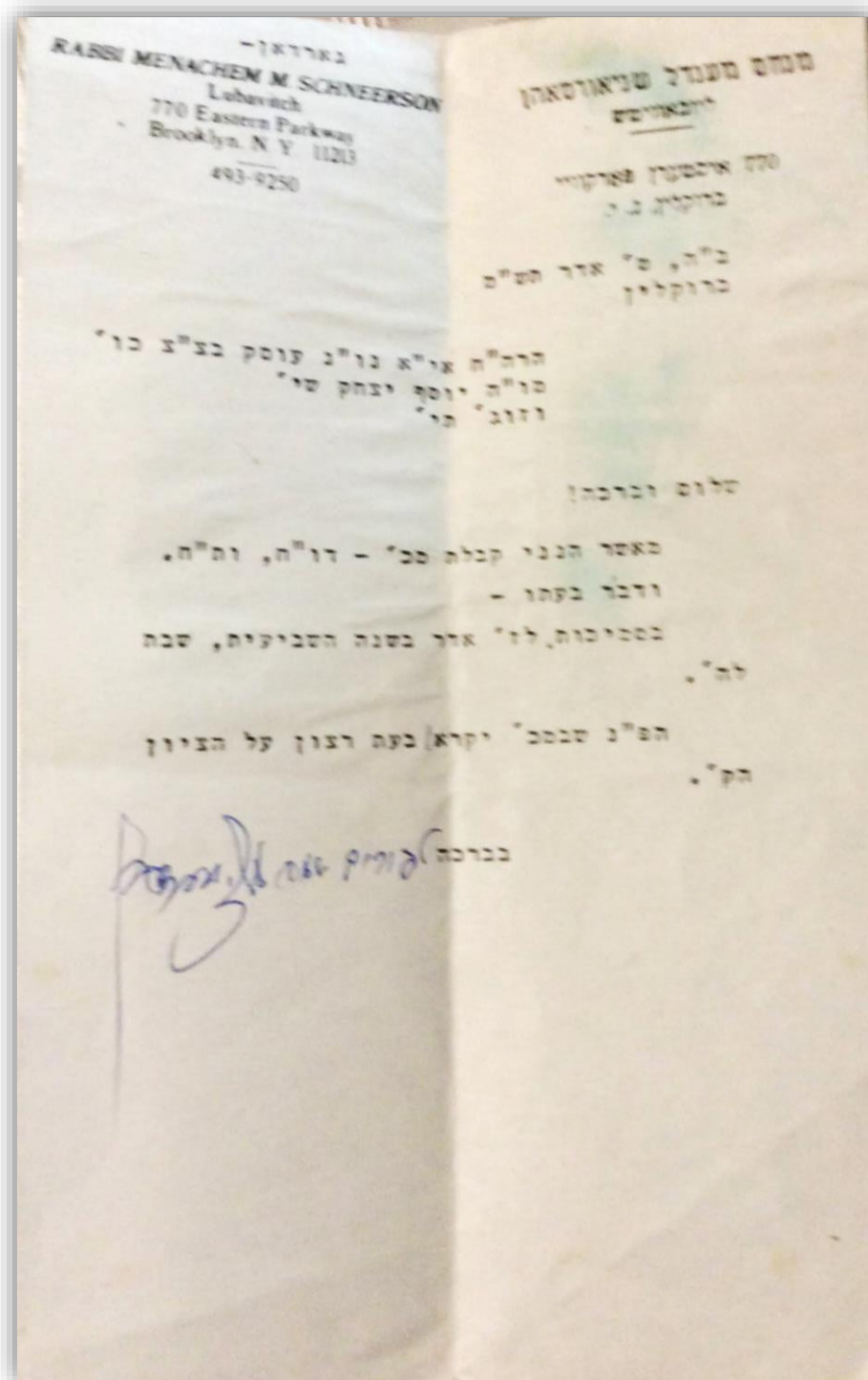
מנחם מענדל בן חנה שניאורסאהן

הרה"ח הו"ח אי"א נו"מ וכו' מהרש"ד שי..

הפ"נ שלו קראתיו בער"ה על הציון ובר"ה בהיכל כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ

חתי"ק

מכתבים לאבי החתן ר' יוסף יצחק שי' גארדאן

הפ"נ שבמכ' יקראו בעת רצון על הציון הק'.

בברכה לפורים שמח חת"ק

גארדאן-

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch

770 Eastern Parkway

Brooklyn, N. Y. 11213

493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כ"ה מ"ח תש"מ
ברוקלין

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
כו' מו"ה יוסף שצחק שי'
וזוג' תי'

שלום וברכה!

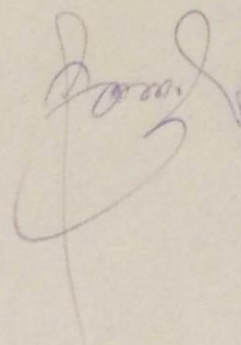
מאשר הנני קבלת מכ' ^{על}והדו"ח, ות"ח ת"ח.

ודבר בעתו -

בהחלת תקופת ויעקב הלך לדרכו גו'.

הפ"נ שבמכ' יקרא בעת רצון על הציון

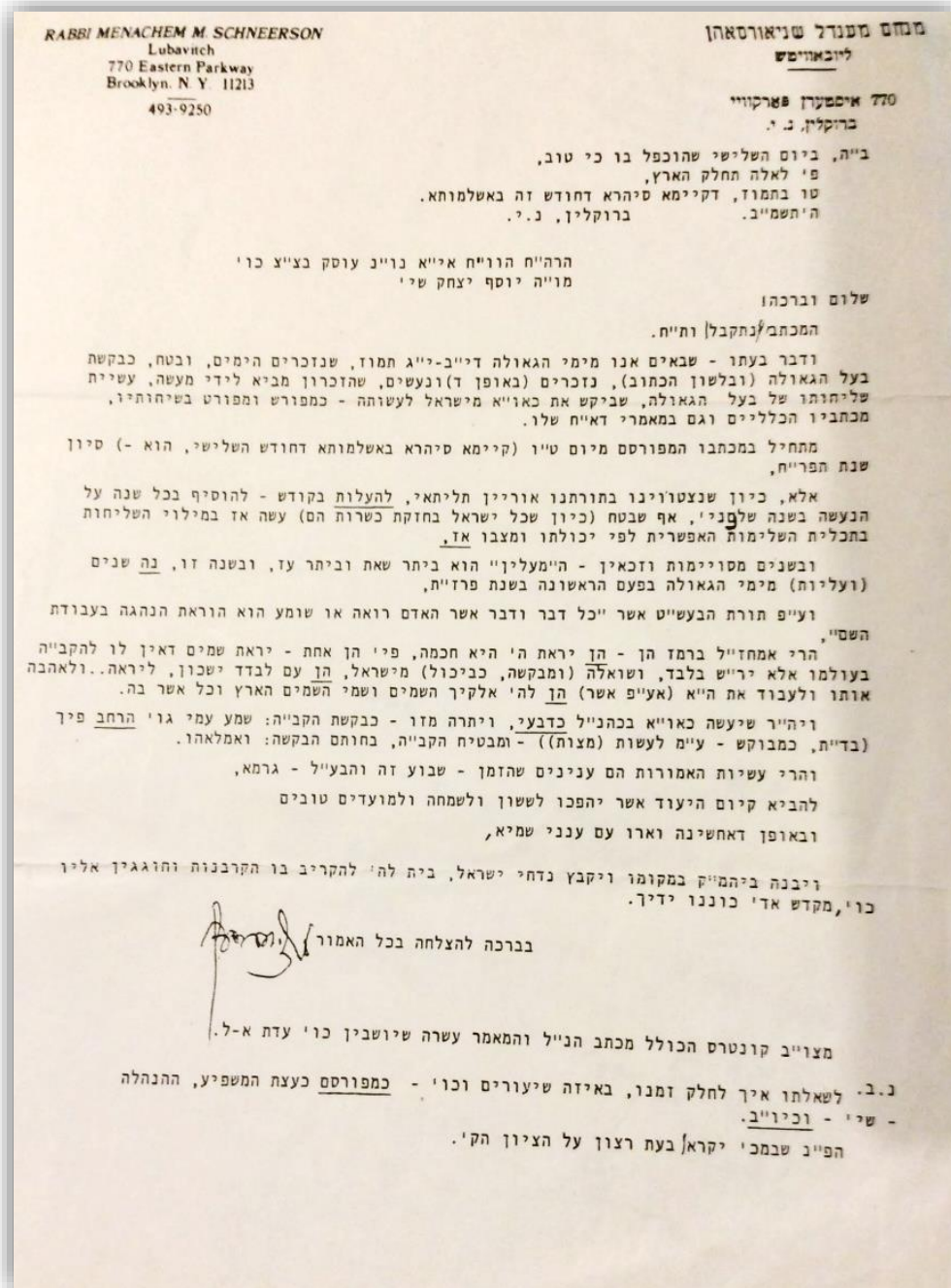
הק'.

בברכה

מאשר הנני קבלת מכ' - והדו"ח, ות"ח ת"ח..

הפ"נ שבמכ' יקראו בעת רצון על הציון הק'.

תשורה משמחת הנישואין של שמואל ופייגא האדל גארדאן

המכתבים נתקבלו ות"ח . .

נ.ב.

לשאלתו איך לחלק זמנו, באיזה שיעורים וכו' - כמפורסם כעצת המשפיע, ההנהלה -

שי' - וכיו"ב.

הפ"נ שבמכ' יקראו בעת רצון על הציון הק'.

מענות קודש לאבי החתן ר' יוסף יצחק שי' גארדאן

א

[תמוז, תשל"ב]

מענה להת' יוסף יצחק גארדאן ששאל האם להשאר בישיבת תו"ת מאריסטאון במשך חדשי הקיץ, או ללכת ל"קעמפ". במכתבו כתב שההנהלה רוצה שישאר בישיבה למשך הקיץ כיון שלומד בטוב, אבל מצדו רוצה ללכת ל"קעמפ" בכדי לצבור ניסיון עבור שליחותו בעתיד (מהעתקה):

יבאר עוד הפעם כל הטעמים להנהלה ויעשה כהוראתם אחר כך

ב

[מנ"א, תשל"ח]

מענה לר' יוסף יצחק גארדאן ששאל האם לעבור לגור במאריסטאון, שם משמש כמגיד-שיעור בישיבת "תפארת בחורים", דבר שיקל עליו מטורח הנסיעה היומית הלך ושוב (מהעתקה):

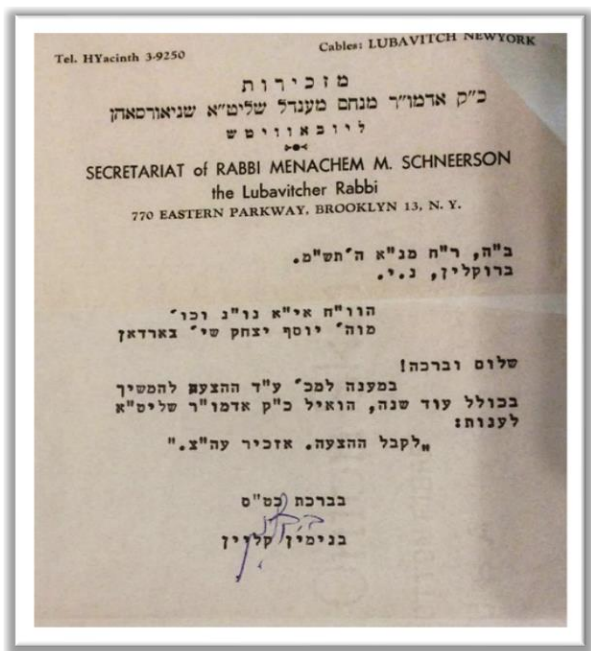
לחכות

ג

[ר"ח מנחם אב, תש"מ]

מענה לר' יוסף יצחק גארדאן ששאל האם לקבל ההצעה להמשיך ללמוד ב"כולל אברכים" במלבורן למשך עוד שנה (מהעתקת המזכיר):

לקבל ההצעה. אזכיר עה"צ.

שער
אגרות קודש

Tel. PB04dmi 4 6007

"KEHOT"
Publication Society
170 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN, N. Y.

ב"ח

חוצאת ספרים
ש. חת"י
777 איסטמן פארקווי
ברוקלין, נ.י.

ב"ח, ג' חסון

הרה"ח תו"ח אי"א נו"מ וכו' מחור' שי'

שלום וברכה

מוסג"ם חקונמרים לחג הגאולה יב - יג חסון חב"ל. ובוראי יזכה בז' את כל סביבתו מבלי חבדל סוג, מתאים לרברי כ"ק מו"ח ארסו"ר חכ"ם במכתבו (נרסם בקונטרס נט' ע' 27) אדוה גאולה זו, אשר לא אוהי בלבד גאל חקב"ח ב"ב חסון כי אם גם את כל מחבבי תורתנו חק', שומרי מצות, וגם אשר בשם ישראל יכונה, את אשר בזה נכללו כל סוגי בני נבנות ישראל אל שיש בהם חורה ומצות, אלו שיש בהם חורה או מצות, אלו שאין בהם לא חורה ולא מצות ורק אשר בשם ישראל יכונה.

וכידוע אשר כנוי הוא דבר ושם הסעלים ומכסת על ענינו של הנקרא בכנוי זה, עד שאסטר טאיוו שמו העצמי, גם לא קיצור שמו, גם לא פירוש שמו, גם אפילו לא בלשון שנקרא שמו, גם לא כנויו מצד עצמו, אלא שנקרא כך רק על סמם מסתחור, ראח ויקרא דבה פ"ל, יב. תקוני יחד דה טו, אג, מאורי אור כ' כד, טוסו"ע חלק אה"ע סק"מלונ"ב. קב ונקי כלל לח. סד"ח אס"ד מע' גם ס"ה. מאמר יט' כסלו חטי"ח - קונטרס עג - פ"ב.

ולא רק יזכה בקונטרס זה את חרבים אלא, עפ"י דריסת רגל/ע"פ חטים לפני-חם, גם יסביר לכל אחד ואחד, אשר העיקר הוא לחביא חמדתו והלימוד למעשה ופועל, בכל אחד ואחד לפי עניינו במוחין, במדות וכו'.

אשר גם על זה מקבלים חיית וכן מראש חדור, הוא נטיא חדור, הוא כ"ק מו"ח ארסו"ר חכ"ם, וכמס"ב בחקדמת חקונמרים, כמחנסיא מקבלים יניקה וחיות לכל הענינים שלנו מכל הענינים והמעלות אשר מנו בז' מסנ"ם, כח"ר, גאון (מוחגו). בעל מדות (חג"ח נ"ח) עיקר חמדות, אדיק (יסוד), רוחח"ק (מל), מלומד גנסום וקור וקור (מחור"ם).

י ש ל י כ ו ל ח א ל ב ל י ח ה נ י ח נ ה ל נ ו ח פ י ז ב כ ל ז ח
י ש ל י כ ו ל ח א ל ב ל י ח ה נ י ח נ ה ל נ ו ח פ י ז ב כ ל ז ח
י ש ל י כ ו ל ח א ל ב ל י ח ה נ י ח נ ה ל נ ו ח פ י ז ב כ ל ז ח

בברכה חג הגאולה

ואיחול כ"ם והצלחה לעצמתי

בצאתי לעצמתי שג"ס אה"ח הכח

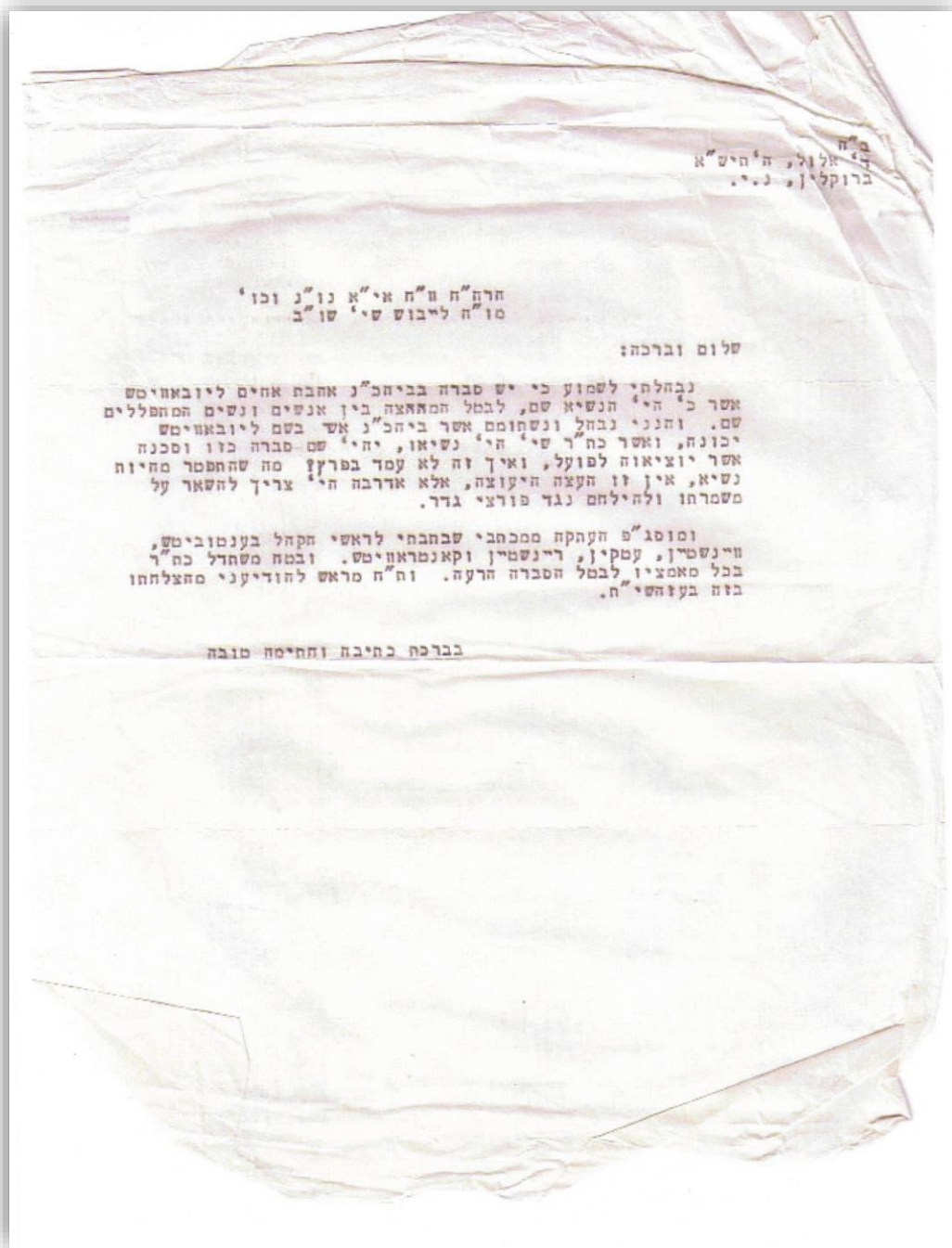
מנחם שניאורסאהן

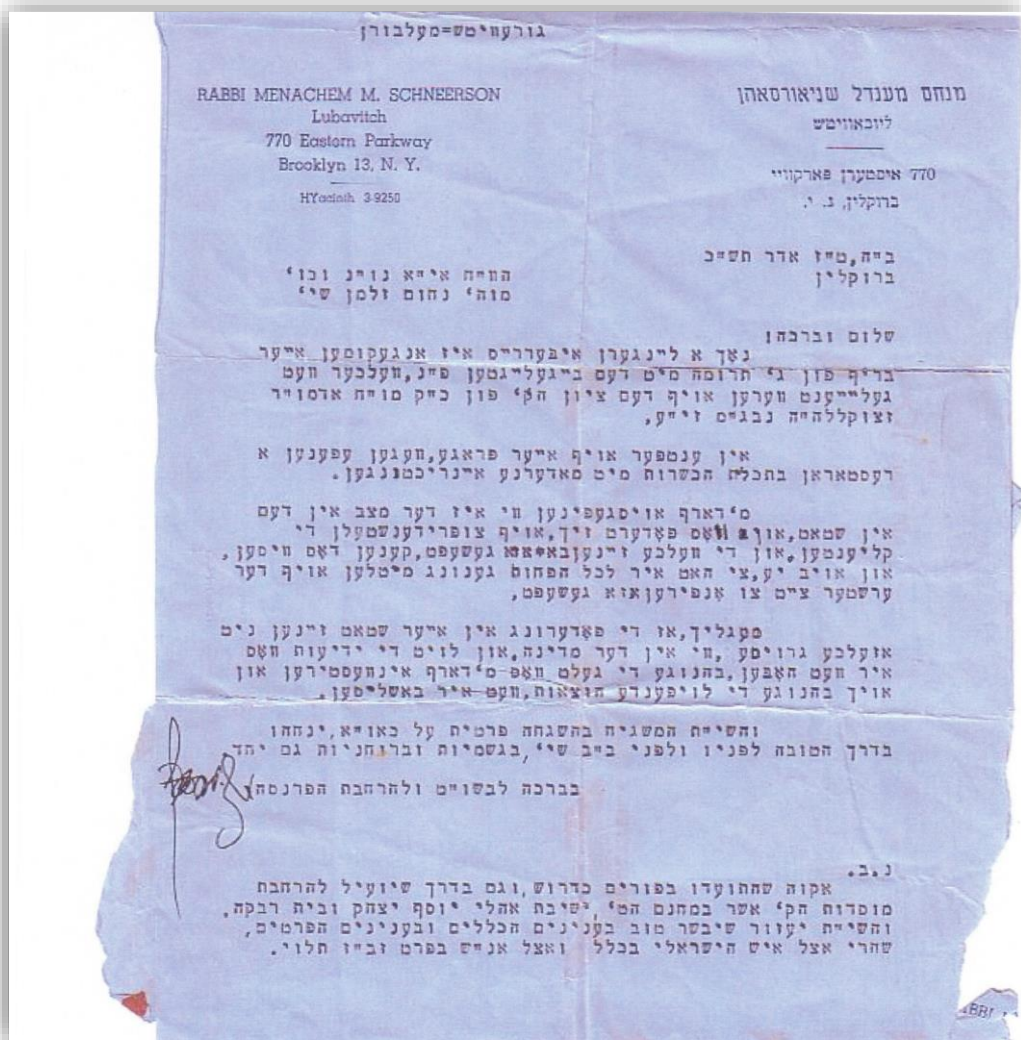
חתי

אולי כבר באה העת, לעורר את הרה"ג וכו' [..] שי', ולהזכירו עד"ז שהי' בכותלי תו"ת מלפנים, און עס איז כדאי ווערן אַ חסיד בפועל, ולא רק בכח.

בברכת חג הגאולה ואיחול כ"ט והצלחה בעבודתו במלאכתו מלאכת שמים מתוך הרחבה

חתי"ק

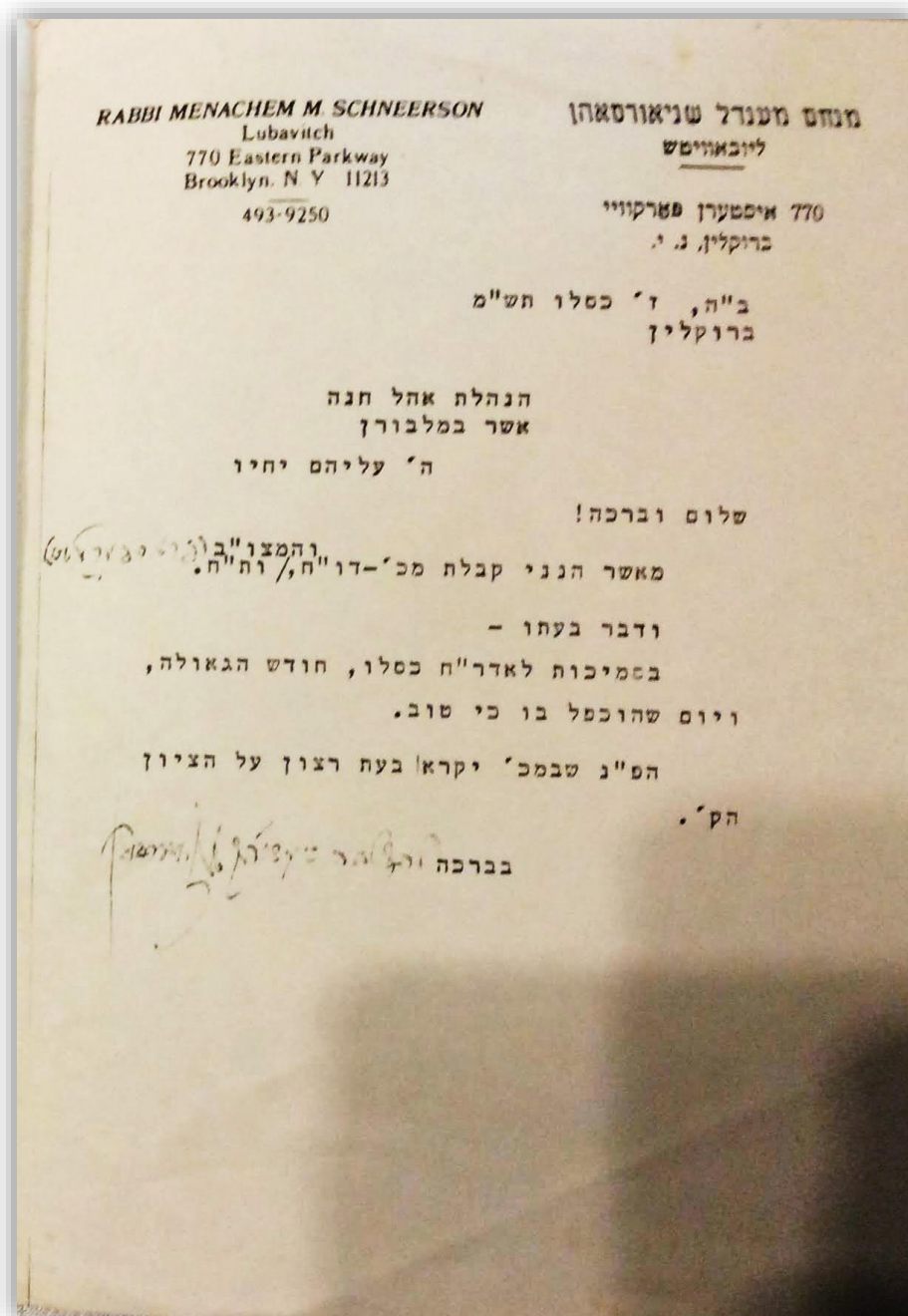
.. מ'דארף אויסגעפינען ווי איז דער מצב אין דעם אין שטאט, און וואס פאדערט זיך, אויף צופרידענשטעלן די קליענטען ..

.. והשי"ת המשגיח בהשגחה פרטית על כאו"א, ינחהו בדרך הטובה לפניו ולפני ב"ב שי', בגשמיות וברוחניות גם יחד.

בברכה לבשו"ט ולהרחבת הפרנסה חתי"ק

נ.ב.

אקוה שהתועדו בפורים כדרוש, וגם בדרך שיועיל להרחבת מוסדות הק' אשר במחנם הט', ישיבת אהלי יוסף יצחק ובית רבקה. והשי"ת יעזור שיבשר טוב בענינים הכללים ובענינים הפרטים, שהרי אצל איש הישראלי בכלל ואצל אנ"ש בפרט זב"ז תלוי.

מאשר הנני קבלת מכ' - דו"ח, ות"ח, והמצו"ב (פראספקטס) ות"ח..
הפ"נ שבמכ' יקראו בעת רצון על הציון הק'.
בברכה להצלחה בעבודה"ק חתי"ק

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, כ"ה שבט ה"ש"מ
ברוקלין

תלמידות אהל חנה
אשר במלבורן
ה' עליהן תחיינה

ברכה והלום!

שאשר הנני קבלת מכ"עפ"נ.

ודבר בעתו -

בסמיכות ליו"ד שבט העשירי יהי' קודש,

דויהי בשלשים שנה, שנה השביעית, שבת

לה'.

הפ"נ יקראו בעת רצון על הציון הק'.

בברכה להצלחה בלימוד תורתנו
הקדושה, לימוד המביא לידי
מעשה - קיום המצות

ב"ה, י"ג מנ"א, ה'תשמ"א
ברוקלין, נ.י.

מר ארי' ליב שי'
המכונה ד"ר סינגר
Rose Bay

שלום וברכה:

מאשר אני קבלת מכתבו מ"ד תמוז, ונעם לי לקרא בו ראשי פרקים מקורות ימי חייו, ואשר אותן השנים בהן ישב באהלה של תורה לא רק שרשומן ניכר אלא שהן קו המנחה וחוכן חייו גם עתה.

ובודאי כיון שיש לו מצב מיוחד בסביבתו, וידוע טבע בני אדם, שכשארס חופט מצב מרום בחברה, מסתכלים בו ופושעים מסנו גם בענינים שאינם קשורים במקצוע שלו - מנצל מר השפעתו, בהתאם לכלל גדול שבתורה ואהבת לרעך כסוך, ודבר משנה כל מעשיו יהיו לשם שמים, ובכל דרכיו דעהו, לקרב אחינו בני"ו לאביהם שבשמים, אשר רבים מהם בבחינת אני ישנה בגלוחא ולבי ער לה' ולתורתו ולמצוותיו, אלא שזקוקים להתעוררות ולהשפעה על ידי דוגמא חי' ובדברים היוצאים מן הלב שנכנסים אל הלב ופועלים מעולתם.

והשי"ת יצליחו לעשות בזה באופן דמוסיף והולך ואור בשמחה ובטוב לבב.

בברכה להצלחה ולבשורות טובות
בכל האמור

נ.ב. כיון שמכתבו נכתב בי"ד תמוז, למחרת ימי הגאולה די"ב-י"ג תמוז, אף כי נתקבל באיחור זמן, הקוהי שידועה למר פרשת הגאולה של כ"ק מו"ח אדמו"ר לאחרי מאסרו על פעילותו בהחזקת והפצת היהדות במדינה ההיא. והלימוד מזה מובן ופשוט, מכש"כ זק"ו כשאפשר לעשות בהפצת התורה ומצותי' בלי סכנת נפשות ובלי מניעות ועיכובים, ואדרבה.

Dr. L. Singer
55 Beaumont St
Rose Bay, NSW 2029

Rose Bay

אלא שזקוקים להתעוררות ולהשפעה על ידי דוגמא חי' ובדברים היוצאים מן הלב שנכנסים אל הלב ופועלים מעולתם.

RABBI MENACHEM M. SCHNEBERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, עש"ק נחמו וט"ו באב, ה'תשפ"א
ברוקלין, נ.י.

לכל המשחתתים בחגיגת המלוה מלכה
לכבוד כולל ליובאוויטש - מבורן
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

בנועם קבלתי ההודעה על דבר חגיגת המלוה מלכה, ויהי רצון שתחא
בהצלחה רבה בכל הפרטים,
ובפרט אשר ג' נקודות מיוחדות בזה, והן: לכל לראש - סעודה מלוה
מלכה "דא היא סעודתא דידוד מלכא משיחא" (סידור האריז"ל),
מוצ"ק פ' נחמו נחמו עמי,
אשר בשנה זו הוא בחמשה עשר באב, שלא היו יו"ט לישראל כמותו
(וכיזה"ש) -

וסייכות מיוחדת לו ולכולל ומטרתו ותכליתו, כי מט"ו באב ואילך
מוסיף בעסק התורה ויוסיף חיים על חייו,
וכמדובר במ"א שממסרת כל כולל הוא לכלול, ע"י היותו דוגמא חי'
לזה - את כל הסביבה הקרובה וגם הרחוקה בלימוד התורה ועסק בה ובאופן
דמוסיף והולך,
ובמיוחד בשנה זו לא היא שנת הקהל האנשים וחנשים והסף, שאז הי' המלך
מקריא באזניהם את התורה וכו' וכאילו מפי הגבורה שומעים.
ובעבודה הרוחנית הרי האמור קיים גם בזמן שאין בית המקדש קיים,
ומאן מלכי - רבנן.
ויהי רצון אשר כל האמור יוסיף בהשתתפות כל המסובים, ועל ידיהם
בהשתתפות כל המושפעים שי' שלהם, בביסוס הכולל בפרט ובהפצת התורה ומצותי'
בכלל, ובאופן דמוסיף והולך,
וצצה בקרוב ממש לגאולה האמתית והשלימה ע"י מלכא משיחא ולקיום
מצוח הקהל כפשוטה, כביית המקדש שיבנה בב"א.

בכבוד ובגרכה הצלחה ולגשורות טובות

לא נעתק מפרש"י הנ"ל (בסיום מסכת עניינה) "לילות על הימים", כיון
שבמקומם הוא (וצ"ל) "ימים על הלילות".

7 Kislev, 5712
Brooklyn, N.Y.

Mr.

University of Conn.
Storrs, Conn.

Dear Mr.

I am in receipt of your letter of November 26th, in which you describe your problems, and ask ~~my advice~~ whether or not you should take the advance course.

It seems to me that you should not take this advanced course, for there are times when things should not be rushed into, and should not be rushed into, and should best be left to Divine Providence. Your participation in the current program is one thing, but to force matters ahead, some reasons notwithstanding, is not advisable in your case.

As to your second question, your apparent lack of satisfactory progress in your studies (secular), on which you ask my opinion, I believe that this due either to the lack of appointed times for the study of the Torah or failure to maintain them. If you will make an effort in improving this condition, you will be more successful in your general studies.

I have turned over your contribution to the Merkos L'inyonei Chinuch, Inc., our organization devoted to the improvement of Torah true Jewish education both in this country and overseas, notably in Europe, North Africa, and our Holy Land. It will stand you in good stead to have a share in this in this great and vital work. Receipt is ~~given~~ enclosed.

I trust you meet frequently with Rabbi ~~and~~ and benefit from this association in the fields of Yiddishkeit in general and Chassidism in ~~particular~~ particular, which give the Jew the right perspective on life as a whole and in one's own life especially.

In connection with the outstanding days of Kislev, you will surely find in interest the enclosed brochure on Yud Tes Kislev. I am looking forward to hear good news from you both in regard to your studies of Torah and personal contentment.

With blessing
signature

EXCERPT FROM A CHANUKAH MESSAGE BY RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
LUBAVITCHER RABBI מ"ב ש"ו

By the Grace of G-d
23rd of Kislev, 5713
Brooklyn 13, N.Y.

Sholom u'Brocho:

... With the approach of Chanukah, I extend to you herewith my sincere wishes for a happy and inspiring Chanukah.

The message of Chanukah is important and timely to all Jews, but even more so to Jews living in surroundings with comparatively little Jewish vitality and activity. It is precisely in such circumstances that Chanukah offers many a useful lesson. One such lesson I wish to make the subject of this message.

It is noteworthy that the Chanukah lights must be kindled after sunset, when it is dark outside, unlike the lights that were kindled in the Beth Hamikdash much earlier, or the Sabbath lights kindled on Friday before sunset. There is another difference: the Beth Hamikdash- and the Sabbath- lights have their place indoors, while the place of the Chanukah lights is at the entrance to the home (when Jews lived freely in their land, the place was the outside entrance). Finally, there is yet another distinction: in the former two cases the lights remain the same, while the Chanukah lights are increased every night.

The lesson which seems to be indicated by the Chanukah lights is that besides lighting up the home (Sabbath lights) and the synagogue and Yeshiva (substituting for the Sanctuary of old), the Jew has the additional responsibility of lighting up the 'outside', the whole environment. Moreover, when conditions are unfavorable (it is "dark" outside), it is then not enough to make a light and maintain it, though it is also an achievement in view of the darkness; but it is necessary to steadily increase the lights, through steadily growing efforts to spread the light of Torah and Mitzvot, to illuminate not only one's home, but the whole environment as well.....

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch

770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין נ. י.

By the Grace of G-d
3rd Day of Chanukah
5713
Brooklyn, N.Y.

Chassidic Academic Youth Group
Newark, N.J.

Greeting and Blessing:

I thank you very much for your telegram and good wishes. I truly appreciate your thoughtfulness and loyalty.

In connection with Chanukah, I take this opportunity to send you herewith a copy of an excerpt from my Chanukah Message. I trust you will find it useful and inspiring in your efforts to spread the light of Torah and Chassidism.

With prayerful wishes for your welfare and success, material and spiritual,

Cordially,

M. Schneerson

Encl.

By the Grace of G-d
18th of Kislev, 5718
Brooklyn, N. Y.

Mr.

Greeting and Blessing:

I duly received your letter of December 3rd, in which you write about the proceedings of the meetings, in connection with the Yeshiva. I trust that the difficulties have not discouraged the workers, and you in particular, but have even called forth greater endeavor to meet the challenge and spread the Torah and Mitzvoth in every possible way.

I was glad to read in your letter that you had an opportunity to meet with Mr. and Mrs. , and talked with them regarding Mr. . I trust that everyone will cooperate in helping to carry out the Divine Will and bring a Jewish family closer to the way of the Torah and Mitzvoth in daily life.

On the eve of the great and illustrious day of the 19th of Kislev, I trust that in addition to your own observance of the Day in the most suitable way, you will also have an opportunity to acquaint Mr. with the historic events and significance of this Day.

With prayerful wishes for an inspiring 19th of Kislev, and Chanukah, and to hear good news from you always,

With blessing,

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213

Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

By the Grace of G-d
Chanukah, 5734
Brooklyn, N. Y.

Mr. Chaim Bessin
438 Daly Ave.
Ottawa, Canada K1N 6H4

Greeting and Blessing:

I was pleased to be informed by our Rabbi Benjamin Klein that the eye operation you had undergone was successful, and may G-d grant you a speedy and complete recovery.

Perhaps you have heard of the episode related ^{by} my father-in-law of saintly memory when, as a small child, he asked his father why G-d gave man two eyes. His father replied to the effect that with the right eye one should see the good and positive qualities of a fellow Jew, and with the left eye one should look negatively at distracting material things (this is not an exact translation of the story, but rather of the content it conveys). In light of this, I send you my prayerful wishes that you should have complete sight in both eyes in the plain sense, as well as in the sense of their spiritual function indicated above. Indeed, medicine has finally come to the conclusion that both eyes are interdependent in some respects. This is true also in the spiritual sense, for perfect sight calls for the predominance of the spiritual over the material.

Inasmuch as you are a successful communal worker, I trust that this quality will not only be included in your communal activities, but will set an example for many others to emulate.

Wishing you a bright Chanukah and a growing measure of light in all your affairs,

With blessing

M. Schneerson

שער הגהות

מכתבים כלליים:

(א) ח"י אלול ה'תשמ"ה (אידיש)

(ב) י"א ניסן ה'תשמ"ו (אידיש)

(ג) ח"י אלול ה'תשמ"ט (אנגלית)

*

שיחת כ"ח כסלו ה'תשמ"ו

מכתב כללי ח"י אלול ה'תשמ"ה

ביה, יום ד' פ' תבוא אל הארץ,
ח"י אלול, התשמ"ה
ברוקלין, נ.י.

אל בני ובנות ישראל
בכל מקום שהם

ה עליהם יחיו

שלום וברכה:

פותחין בברכה — שטייענדיג אין די טעג פון חודש אלול, און בפרט אין דעם סגולה-טאג פון ח"י אלול, דער געבורטסטאג פון שני המאורות הגדולים (די גרויסע ליכט-קוואלן): דער בעל שם טוב (אין יאר נחית) און דער אלטער רבי בעל התניא והשלחו-ערוך (אין יאר קה"ת):
ספעציעל היינטיגסאך, וואס ח"י אלול פאלט אויס מיטוואך, דער פערטער טאג פון מעשה בראשית, ווען די שני המאורות הגדולים (די זון און די לבנה) האבן אנגעהויבן צו שיינען און באלייכטן די ערד:

אין היינט זיכער די פאסטנדע צייט צו ווינטשן יעדן איינעם און איינע בתוך כלל ישראל, אין איינקלאנג מיט מנהג ישראל, א שנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות גם יחד.

בפרט אז עס איז פאראן א ספעציעלע פארבינדונג צווישן ח"י אלול מיט ראש-השנה, לויט ווי עס איז באוואוסט אז אין צוגאב צו דעם וואס דער גאנצער חודש אלול איז א צייט פון צוגרייטונג און חשבון-הנפש, זיינען די לעצטע צוועלף טעג פון חודש אלול, אנהייבנדיג פון ח"י אלול, אויסגעטיילט דערמיט וואס יעדער איינער פון זיי סימבאליזירט א גאנצן חודש, יום לחודש. קומט דאך אויס, אז ח"י אלול — דער ערשטער פון די צוועלף טעג — איז אנטקעגן דעם חודש תשרי און אזוי ארום פארבינדט ער דעם ראש-השנה פון אלטן יאר מיט דעם ראש-השנה פון נייען יאר.

און ווי ס'איז אפט אינטערעסאנט געווארן אין תורתנו, תורת-חיים, הוראה בחיים, אז המעשה הוא הטיקור, איז ווי טייער דאס אריינטראכטעניש און חשבון-הנפש זיינען, איז דער עיקר אז דאס זאל אראפקומען אין מעשה בפועל, קיום המצוות מיט וואס מער הידור און וואס מער שמחה, פון היינט אן און אין יעדן טאג און אלע טעג פון דעם קומענדיגען יאר, הבא עלינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה.

אין ראש-השנה געפינט מען צוויי עיקרדיגע נקודות וועלכע — פון אז אויבערפלעכעלעכן צוגאנג — זיינען קעגנענצטע:

צו אלעם ערשטן, ווי דערקלערט אין תורתנו תורת-חיים (הוראה בחיים), איז ראש-השנה דער טאג פון הכרתה המלך, די קריינונג פון מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, אין איינקלאנג מיט דעם אויבערשטנס'ס הוראה און בקשה שתמליכוני עליכם — קריינט מ'פאר א מלך איבער איידן. דאס מיינט, אז ס'איז ניט גענוג וואס מ'אנערקענט דעם אויבערשטן אלס בורא עולם, באשעפער פון דער וועלט; עס פאדערט זיך, אז יעדער איינער און איינע זאל גלייכצייטיג אנערקענען, אז דער בורא עולם איז אויך דער מלך על כל הארץ — דער קעניג און בעל-הבית פון דער גאנצער וועלט, און פון יעדן איינעם און איינע בפרט. דאס איז דאך איינע פון די הויפט באדייטונגען פון תקיעת שופר, וואס מצות היום בשופר — די ספעציעלע מצוה פון ראש-השנה איז תקיעת שופר.

פארשטייט זיך, אז בשעת מ'שטייט אין דער אנוועזנהייט פון א מלך (אפילו מלך בשר ודם), על אחת כמה אין דעם מאמענט פון זיין קריינונג, על אחת כמה וכמה ווען מ'איז איינער פון די מכתורים וועלכע באטייליגען זיך אין דער הכרתה, ועל אחת כמה וכמה לאין ערוך אין דער הכרתה פון מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא — מוז דאס ארויסרופן דעם טיפסטן געפיל פון ביטול; און עס פאלן אפ אלע מדידות והגבלות (מעסטונגען און באגרענצונגען), ווארום דער אויבערשטער איז העכער פון יעדן באגריף, וואס דאס איז דער אינהאלט פון קדוש, און פון קדושה בכלל.

צוזאמען דערמיט איז דאך ראש-השנה אויך דער טאג ווען די גאנצע בריאה איז פארפולקאמט געווארן מיט דער באשאפונג פון אדם הראשון אין דעם זעקסטן טאג פון מעשה-בראשית, ווי די תורה אינטערשטרייכט: וירא אלקים את כל אשר עשה והנה טוב מאד גר ויכולו השמים והארץ גי — דער אויבערשטער האט געזען אלץ וואס ער האט געשאפן אז ס'איז זייער גוט. (דערמיט) איז פארענדיגט (גאנץ און פולקאם) געווארן הימל און ערד — אייז.

די שלמות (פולקומנהייט) פון דער בריאה באשטייט אין דעם וואס יעדע זאך איז באשאפן געווארן דוקא מיט א מדידה והגבלה, ניט. מער אין ניט ווייניקער אין א באשטימטע צורה און מאס, אד"נ.

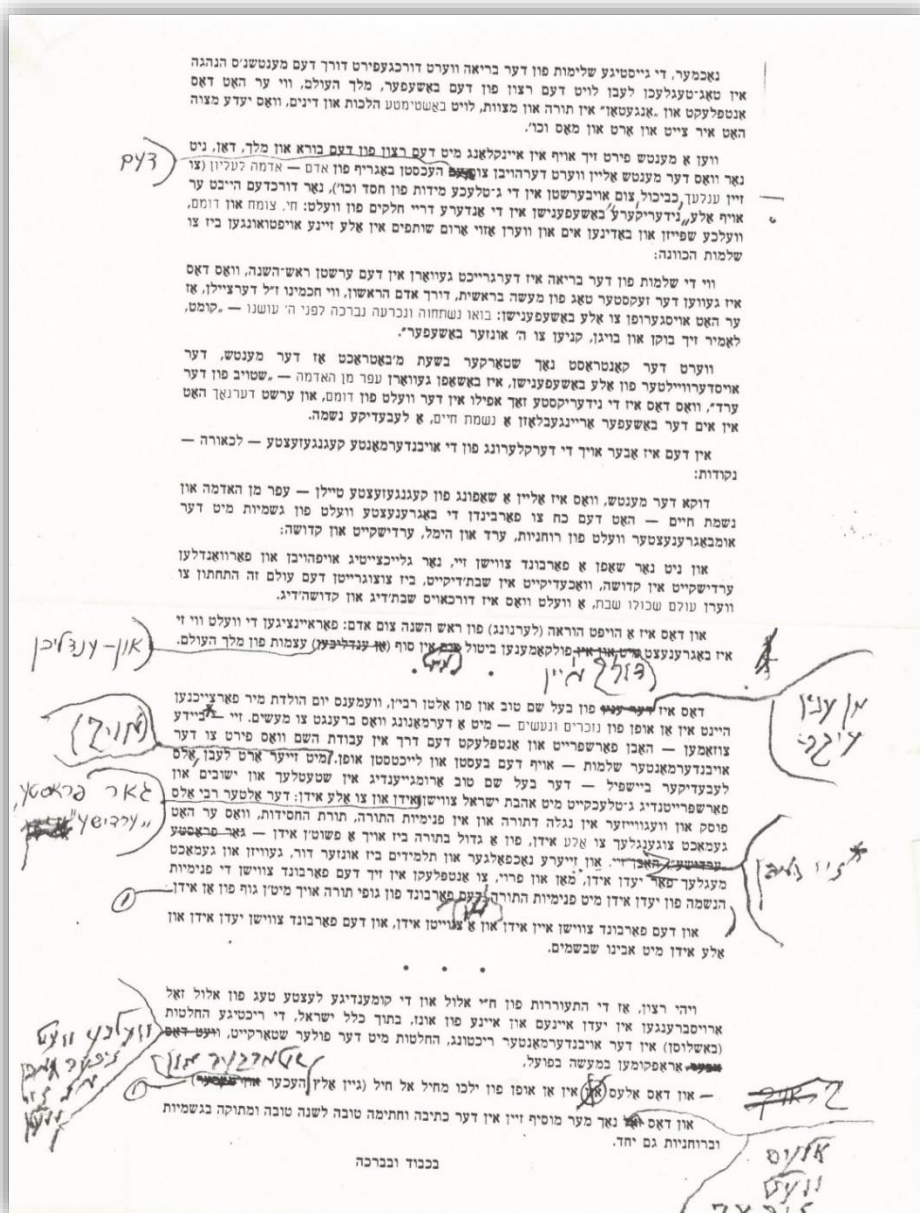
.. וואס ח"י אלול פאלט קומט אויס ..

.. און פון יעדן איינעם און איינע בפרט. דאס איז דאך איינע פון די הויפט באדייטונגען .. [לפני התיבות "דאס איז" ציין כ"ק אדמו"ר שליט"א "לציון התחלת פסקא בפ"ע]

.. (דערמיט) איז פארענדיגט (גאנץ און פולקאם) געווארן דער הימל און די ערד ..

.. און ניט ווייניקער, און א ..

.. צו זיין ענלעך, כביכול, צום אויבערשטן ..

- .. אויף אלע "נידעריקערע" באשעפענישן ..
- .. איז באגרענעצט מיט, און און דורך איין פולקאמענען ביטול צום מיט אין סוף ..
- .. און ענדליכן .. [תחלה הי' כתוב "אן ענדליכען", ושינו המכנים לדפוס שיהי' כתוב כנ"ל, ובצד הגליון רשמו סימן-שאלה. כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את סימן-השאלה ובכך אישר את השינוי]
- .. דאס איז דער-ענין עיקרי פון בעל שם טוב ..
- .. ביידע צוזאמען - האבן פארשפרייט און אנטפלעקט .. [לפני התיבות "ביידע צוזאמען" ציין כ"ק אדמו"ר שליט"א "לציון התחלת פיסקא בפ"ע]
- .. און לייכטסטן אופן. (אויך) מיט זייער ארט לעבן, אלס לעבעדיקער ביישפיל ..
- .. מיט אהבת ישראל צווישן גאר פראסטע, "ערדישע" אידן און צו אלע אידן ..

[המשך בעמוד הבא]

יום ד' פ' תבוא . . ח"י אלול: להעיר אשר ח"י אלול בשנה זו הוא בכל פרטים
אלה - כבשנת קה"ח (יום ושנת הולדת רבנו חזקן).

פ' תבוא: כך נקראת בכל החומשים שראיתי (ולא כ' תבוא), ועד לדרושי רבותינו
נשיאינו דפרשה זו בהחלפתם. ובטור או"ח סו"ס תכ"ח: כי תבוא. וברמב"ם "סדר
תפלות כל השנה" בסופן: והי' כי תבוא. ואכ"מ.

פ' תבוא . . ח"י אלול: להעיר מתורות הבעש"ט בפסוקי ריש פרשת תבוא שנאמרו
בש"פ תבוא ח"י אלול תרנ"ב ("היום יום" ח"י אלול. כתר שם טוב (הוצאת קה"ח)
הוספות ס"ג). ביאור תורה הראשונה - ראה גם לקו"ש חכ"ד שיחה לח"י אלול
(ע" 183 ואילך).
ס"ה ואילך/ ביאור ב' תורות הראשונות - שיחת ח"י אלול ה'תשי"ז. וראה
או"ח להה"מ (הוצאת קה"ח) ר"פ תבוא (נו, א ואילך). ד"ה והי' כי תבוא
באו"ח תבוא (כרך ה) ע' ב"נש ואילך. ד"ה זה דח"י אלול ה'תשל"ז.

פ' תבוא . . ח"י אלול: להעיר מתורות הבעש"ט בפסוקי ריש פרשת תבוא שנאמרו
בש"פ תבוא ח"י אלול תרנ"ב ("היום יום" ח"י אלול. כתר שם טוב (הוצאת קה"ח)
הוספות ס"ג). ביאור תורה הראשונה - ראה גם לקו"ש חכ"ד שיחה לח"י אלול
(ע" 183 ואילך).
ס"ה ואילך/ ביאור ב' תורות הראשונות - שיחת ח"י אלול ה'תשי"ז. וראה
או"ח להה"מ (הוצאת קה"ח) ר"פ תבוא (נו, א ואילך). ד"ה והי' כי תבוא
באו"ח תבוא (כרך ה) ע' ב"נש ואילך. ד"ה זה דח"י אלול ה'תשל"ז.

פ' תבוא . . ח"י אלול: להעיר מתורות הבעש"ט בפסוקי ריש פרשת תבוא שנאמרו
בש"פ תבוא ח"י אלול תרנ"ב ("היום יום" ח"י אלול. כתר שם טוב (הוצאת קה"ח)
הוספות ס"ג). ביאור תורה הראשונה - ראה גם לקו"ש חכ"ד שיחה לח"י אלול
(ע" 183 ואילך).
ס"ה ואילך/ ביאור ב' תורות הראשונות - שיחת ח"י אלול ה'תשי"ז. וראה
או"ח להה"מ (הוצאת קה"ח) ר"פ תבוא (נו, א ואילך). ד"ה והי' כי תבוא
באו"ח תבוא (כרך ה) ע' ב"נש ואילך. ד"ה זה דח"י אלול ה'תשל"ז.

פ' תבוא . . ח"י אלול: להעיר מתורות הבעש"ט בפסוקי ריש פרשת תבוא שנאמרו
בש"פ תבוא ח"י אלול תרנ"ב ("היום יום" ח"י אלול. כתר שם טוב (הוצאת קה"ח)
הוספות ס"ג). ביאור תורה הראשונה - ראה גם לקו"ש חכ"ד שיחה לח"י אלול
(ע" 183 ואילך).
ס"ה ואילך/ ביאור ב' תורות הראשונות - שיחת ח"י אלול ה'תשי"ז. וראה
או"ח להה"מ (הוצאת קה"ח) ר"פ תבוא (נו, א ואילך). ד"ה והי' כי תבוא
באו"ח תבוא (כרך ה) ע' ב"נש ואילך. ד"ה זה דח"י אלול ה'תשל"ז.

פ' תבוא . . ח"י אלול: להעיר מתורות הבעש"ט בפסוקי ריש פרשת תבוא שנאמרו
בש"פ תבוא ח"י אלול תרנ"ב ("היום יום" ח"י אלול. כתר שם טוב (הוצאת קה"ח)
הוספות ס"ג). ביאור תורה הראשונה - ראה גם לקו"ש חכ"ד שיחה לח"י אלול
(ע" 183 ואילך).
ס"ה ואילך/ ביאור ב' תורות הראשונות - שיחת ח"י אלול ה'תשי"ז. וראה
או"ח להה"מ (הוצאת קה"ח) ר"פ תבוא (נו, א ואילך). ד"ה והי' כי תבוא
באו"ח תבוא (כרך ה) ע' ב"נש ואילך. ד"ה זה דח"י אלול ה'תשל"ז.

פ' תבוא . . ח"י אלול: להעיר מתורות הבעש"ט בפסוקי ריש פרשת תבוא שנאמרו
בש"פ תבוא ח"י אלול תרנ"ב ("היום יום" ח"י אלול. כתר שם טוב (הוצאת קה"ח)
הוספות ס"ג). ביאור תורה הראשונה - ראה גם לקו"ש חכ"ד שיחה לח"י אלול
(ע" 183 ואילך).
ס"ה ואילך/ ביאור ב' תורות הראשונות - שיחת ח"י אלול ה'תשי"ז. וראה
או"ח להה"מ (הוצאת קה"ח) ר"פ תבוא (נו, א ואילך). ד"ה והי' כי תבוא
באו"ח תבוא (כרך ה) ע' ב"נש ואילך. ד"ה זה דח"י אלול ה'תשל"ז.

[המשך מעמוד הקודם]

. . ביז אויך א פשוט'ן אידן - גאר פראסטע "ערדישע", האבן זיי * זיי האבן . . [הכוכבית פירושה ציון
להתחלת פיסקא בפ"ע]

. . פארבונד צווישן די פנימיות הנשמה פון יעדן אידן מיט פנימיות התורה און דעם פארבונד פון גופי תורה
אויך מיט'ן גוף פון אן אידן . .

. . מיט דער פולער שטארקייט, וועט דאס זיכער וועלכע וועט זיכער מאכן אז זיי וועלן אראפקומען . .

- און דאס אלעס איז גאנץ אין אן אופן פון ילכו מחיל אל חיל (גיין אלץ שטארקער און העכער און מערער),
און דאס זאל אלעס וועט זיכער נאך מער מוסיף זיין אין דער כתיבה וחימה טובה לשנה טובה ומתוקה
בגשמיות וברוחניות גם יחד.

פ' תבוא . . ח"י אלול: להעיר מתורות הבעש"ט בפסוקי ריש פרשת תבוא שנאמרו
בש"פ תבוא ח"י אלול תרנ"ב ("היום יום" ח"י אלול. כתר שם טוב (הוצאת קה"ח)
הוספות ס"ג). ביאור תורה הראשונה - ראה גם לקו"ש חכ"ד שיחה לח"י אלול
(ע" 183 ואילך).
ס"ה ואילך/ ביאור ב' תורות הראשונות - שיחת ח"י אלול ה'תשי"ז. וראה
או"ח להה"מ (הוצאת קה"ח) ר"פ תבוא (נו, א ואילך). ד"ה והי' כי תבוא
באו"ח תבוא (כרך ה) ע' ב"נש ואילך. ד"ה זה דח"י אלול ה'תשל"ז.

- 2 -

(ע' 141 ואילך). וראה לקו"ש הנ"ל ע' 178 ואילך, ובהנמנן שם.

בעל שם טוב: ראה לקו"ש ח"ח ע' 27 הע' 42 ובשוה"ג שם.

בעל התניא והשלחן-ערוך: ראה לקו"ש ח"ו ע' 36 ואילך ובהערה 14 שם.

ח"י אלול . . מיטוואך . . שני המאורות הגדולים: ראה ספר השיחות ה'תש"ה ע' 129: מורנו הבעש"ט האש בעזאגט (ביום הרביעי ח"י אלול שנת קה"ח, אשר אז נולד רבנו הזקן): ביום הרביעי וואס בו נתלו המאורות איז אין דעם יום הרביעי פון קומי אורי (הפטר שבת זו) - ישעי' ס, א) אראפגעקומען א נשמה חדשה כו".

מיטוואך . . ווען די שני המאורות הגדולים ~~האבן אנגעהויבן צו שיינען~~: בראשית א, טז.

די פאסיקענדע צייט צו ווינטשן: ראה מטה אפרים סתקפ"א ס"ש (מלקושי מהרי"ל הל' ימים הנוראים): נוהגין כשכותב אדם לחבירו אגרת כו' מן ר"ח אלול כו' רומז לו כו' שיזכה בימי הדין הבאים לשובה להיות נכתב ונחתם בספר חיים טובים.

שנה טובה ומחוקה בגשמיות וברוחניות: ~~ראה~~ מכתב עש"ק ח"י אלול ה'תשד"מ הערה ד"ה שנה טובה ומחוקה וד"ה בגשמיות וברוחניות (לקו"ש הכ"ד ע' 642).

ווי עס איז באוואוסט . . יום לחודש: שיחת ח"י אלול ה'תש"ג (ספר השיחות ה'תש"ג ע' 177. שם ע' 179).

חודש אלול . . חשבון הנפש: ספר המאמרים אידיש ע' 75. 78. 129. וראה

ח"י אלול . . מיטוואך . . שני המאורות הגדולים : . . (הפטר שבת זו, **תבוא** - ישעי' ס, א) . .
מיטוואך . . ווען די שני המאורות הגדולים : (די זון און די לבנה) האבן אנגעהויבן צו שיינען: בראשית א, טז.
די פאסיקענדע צייט צו ווינטשן . . מנהג ישראל: ראה מטה אפרים . .

- 3 -

מכתב הנ"ל הערה ד"ה חודש אלול וכו' (לקו"ש שם ע' 641). - הראשי-תיבות
בחיבת אלול - ראה לקו"ש ח"ש ע' 279 ואילך חכ"ד ע' 177. שם ע' 313. וש"נ.

אנהויבנדיק פון ח"י אלול: ראה שיחת ח"י אלול חש"ה שבהערה ד"ה סגולה-שאג:
(א) ח"י אלול איז דער שאג וואס האט געבראכט און ברענגט א לעבן אין אלול.
(ב) ח"י אלול גיט א חיות אין דער עבודה פון אני לדודי ודודי לי. - נח'
בלקו"ש ח"ש שיחה לח"י אלול (ע' 250 ואילך). לקו"ש ח"י אלול ה'תשד"מ.

תורתנו . . הוראה: ראה רד"ק לתהלים יט, ח. גו"א ר"ט בראשית. זח"ג נג,
ב.

המעשה הוא העיקר: אבות פ"א מ"ז.

קיום המצוות מיט/שמחה: כמ"ש (תהלים ק, ב) עבדו את ה' בשמחה. וראה רמב"ם
סוף הל' לולב. הנסמן בלקו"ש חכ"ד ע' 639 הערה ד"ה קיום המצוות מיט שמחה.

ראש-השנה . . צוויי עיקר'דיקע נקודות . . קעגנעזעצט: ראה גם מכתב ימי
הסליחות ה'תשמ"א (לקו"ש שם ע' 605 ואילך).

ראש-השנה דער שאג פון התכרת המלך: ראה מכתב עש"ק ח"י אלול ה'תשמ"ג
הערה ד"ה אלגעמיינע נקודה וכו' (לקו"ש שם ע' 621).

שחמליכוני עליכם: ר"ה שז, א. שם לד, ב. וראה לקו"ת נצבים נא, ב. ד"ה
חקעו, חש"א. ובכ"מ.

מלך על כל הארץ: נוסח תפלת העמידה דר"ה (חתימת "אלקיננו ואלקי אבותינו")
מלך על כל הארץ, וכן בקידוש ובברכת ההפטורה.

חודש אלול . . חשבון הנפש: ספר המאמרים אידיש ע' 75. 78. 129. וראה מכתב הנ"ל הערה ד"ה חודש אלול
וכו' (לקו"ש שם ע' 641). . [את תיבת "הנ"ל" סימן כ"ק אדמו"ר שליט"א בעיגול, וכתב: ?]
קיום המצוות מיט . . שמחה: כמ"ש (תהלים ק, ב) עבדו את ה' בשמחה. וראה רמב"ם סוף הל' לולב. וראה
הנסמן בלקו"ש חכ"ד ע' 639 הערה ד"ה קיום המצוות מיט שמחה.
מלך על כל הארץ: נוסח תפלת העמידה דר"ה (חתימת **ברכת** "אלקיננו כו' מלך כו'"), וכן בקידוש ובברכת
ההפטורה. [תחלה ה"י כתוב "אלקיננו ואלקי אבותינו מלך כו'" - וכ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול להוציא
את התיבות "ואלקי אבותינו", ובמקומם כתב "כו'"]

די גאנצע ברייא איז פארפולקאמט געווארן מיט דער באשאפונג פון אדם הראשון;
ראה חדא"ג מהרש"א לר"ה כז, א: האדם הי' תכלית של כל הבריאה וכאילו לא
נברא שום דבר קודם בריאה אדם. ~~פ"ד רפ"ד: שהי' גמר חלתו של עולם.~~
~~י"ד שלמי שבת פ"ב ה"ו:~~ דמו של עולם, חלה שהורה לעולם הי', נרו של עולם.
~~והעיר ממארוז"ל:~~ כל העולם כולו לא נברא אלא לצוות לזה (שברכות ו, סע"ב).
~~שבת ל"ב,~~ וראה פיה"מ להרמב"ם בהקדמתו ד"ה אח"כ ראה, הובא בלקו"ת ראה
בה, ד). וראה מכתב ח"י אלול ה'תשמ"ב (לקו"ש חכ"ד ע' 611). מוצש"ק כ"ה
לול ה'תשמ"ג (שם ע' 627).

- 5 -

ד"ר תורה אונטערשטרייכט: בראשית א, לא. ב, א.

והנה שוב מאד: ראה רמב"ן עה"פ: ויש מפרשים כי מפני מעלה האדם הוסיף בשבח

היצירה בו כי הוא שוב מאד. ויש מפרשים כי מפני מעלה האדם הוסיף בשבח
היצירה בו כי הוא שוב מאד. ויש מפרשים כי מפני מעלה האדם הוסיף בשבח
היצירה בו כי הוא שוב מאד. ויש מפרשים כי מפני מעלה האדם הוסיף בשבח
היצירה בו כי הוא שוב מאד. ויש מפרשים כי מפני מעלה האדם הוסיף בשבח

יעדע מצוה האט איר. . מאס: ראה גם אגה"ק ס"י. ד"ה השקיפה חרמ"ש פ"ב
ואילך (נדפס בסה"מ ה"שי"ת ע' 272 ואילך). ובכ"מ.

ווען א מענטש פירט זיך אויף וכו': בהבא להלן ראה גם מכתב עש"ק ח"י
אלול ה'תשד"מ (לקו"ש חכ"ד ע' 643).

אדם - אדמה לעליון: אשרה מאמרות מאמר אם כל חי פל"ג. של"ה ג, א. כ, ב.
רסח, ב. שח, ב. ועוד. (ל"ה הכתוב - ישעי' יד, יד). ראה יבמות סא, רע"א.

צו זיין ענלעך. כביכול. צום אויבערשטן אין די ג-טלעכע מדות פון חסד וכו':
ראה ספרי ופרש"י עה"פ עקב יא, כב. ברמ"ם בסה"מ צ (ובמנין המצוות שבריש
ספר ה"יד) מ"ע ח. הל' דעות פ"א ה"ו. שו"ע אדה"ז או"ח סקנ"ו ס"ג. ז"ל.

דורכדעם הויבט ער אויך אויף. . ח"י. צומת און דומם: ראה עיקרים מ"ג פ"א.
קונטרס ומעין מ"א פ"ג. ספר השיחות תורת שלום ע' 243.

ווי חכמינו ז"ל דערציילן: פדר"א פ"א. ח"א רכא, ב. ח"ג ס"פ אמור. וראה
גם תקו"ז חנ"ו אא"ק (צ, ב).

בואו. . עושנו: תהלים צה, ו.

ווי תורה אונטערשטרייכט וירא. . והארץ: בראשית א, לא. ב, א.

יעדע זאך. . באשטימטע צורה און מאס: כל מעשה בראשית כו' לציון נבראו (ר"ה יא, א). וראה מפרשי
תהלים מזמור קד (וש"נ). ועוד

לויט דעם רצון. . אנטפלעקט. . אין תורה און מצוות. ראה תניא פ"ד. ועוד.

יעדע מצוה האט איר. . מאס: ראה גם אגה"ק ס"י. ד"ה השקיפה חרמ"ש פ"ב ואילך (נדפס בסה"מ ה"שי"ת
ע" 272 ואילך). ובכ"מ.

צו זיין ענלעך. כביכול. צום אויבערשטן אין די ג-טלעכע מדות פון חסד וכו': ראה ספרי ופרש"י עה"פ עקב
יא, כב. רמב"ם בסה"מ צ (ובמנין המצוות שבריש ספר ה"יד) מ"ע ח. הל' דעות פ"א ה"ו. שו"ע אדה"ז או"ח
סקנ"ו ס"ג. וש"נ. [תחלה הי' כתוב "ברמ"ם" - ותיקן כ"ק אדמו"ר שליט"א כנ"ל]

- 6 -

דער מענטש, דער אויסדערוויילטער פון אלע באשעפענישן: ראה מכחב מוצ"ק
כ"ה אלול ה'תשמ"ג הערה ד"ה בחיר הנבראים (לקו"ש חכ"ד ע" 627). לעיל הערה
ד"ה די גאנצע בריאה.

עפר מן האדמה . . נשמת חיים: בראשית ב, ז.

און ערשט דערנאך . . אריינגעבלאזן א נשמת חיים: ראה סנהדרין לח, ב; שעה
ראשונה הוצבר עפרו כו" רביעית נזרקה בו נשמה. וראה תו"א בראשית ד"ה להבין
הטעם שנשתנתה יצירת גוף האדם (ג, ד ואילך. - ועם הגהות וכו' - באוה"ת
בראשית (כרך ו) תחרנא, סע"א ואילך). תו"ח ד"ה זה (יח, ד ואילך).

פארוואנדלען ערדישקייט אין קדושה . . וואכעדיקייט אין שבת'דיקייט: ראה
גם מכחב ערב ח"י אלול ה'תשמ"ג (לקו"ש שם ע" 622-633 ובהערות שם).

עולם שכולו שבת: להעיד ממסכת תמיד בסופה.

נזכרים ונעשים: לשון הכתוב - אסתר ט, כח. וראה רמ"ש בספר תיקון שובבים,
הובא ונחבאר בספר לב דוד (להחיד"א) פכ"ט.

ילכו מחיל אל חיל: תהלים פד, ח. וראה ברכות בסופה, שו"ע אדה"ז או"ח
סקנ"ה ס"א. וראה בארוכה מכחב י"א ניסן ה'תשמ"ה.

און ערשט דערנאך . . אריינגעבלאזן א נשמת חיים: . . וראה תו"א בראשית ד"ה להבין הטעם שנשתנתה
יצירת גוף האדם פ"ד . .
עולם שכולו שבת: להעיד ראה ממסכת תמיד בסופה.

מכתב כללי י"א ניסן ה'תשמ"ו

ב"ה, י"א ניסן, מוצאי שבת הגדול,
ה'תשמ"ו. ברוקלין, נ"י.

אל בני ובנות ישראל
בכל מקום שהם

ה' עליהם יחיו

שלום וברכה

בהמשך צום בריוו מן ר"ח ניסן, אין וועלכן מ'האט גערעדט וועגן דער ספעציעלער וויכטיקייט
פון די הוראות פון אלע פרטים און פרטי-פרטים פון פסח בנוגע למעשה בפועל —

נעמענדיק אין אַכט אַז פסח איז דער ערשטער פון די דריי כללות'דיקע ימים טובים (פסח,
שבועות און סוכות) — דער ערשטער ניט נאָר אין צייט, נאָר אויך אין דעם וואָס די אַנדערע צוויי
זיינען דער המשך פון פסח.

און נאָר מער, ווי דאָס ווערט אונטערשטראַכן באַ חג השבועות, דער יום טוב פון מתן תורה,
גלייך באַם אָנהויבט פון מתן תורה, פון עשרת הדברות. אַנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ
מצרים:

און באַ חג הסוכות — בסוכות תשבו גר למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי את בני
ישראל בהוציא אותם מארץ מצרים, די ידיעה איז אַ טייל פון דער מצוה פון בסוכות חשבו:

ביו דעם ענין פון זכירת יציאת מצרים כל ימי חייך, יעדן טאָג און אלע טעג, לרבות הלילות,
וואָס יעדער זכירה פון תורה קומט דאָר, כידוע, בפועל, נזכרים ונעשים —

אין כדאי צו פארטיילן זיך נאָכמען אין דער צענטראַלער נקודה פון דעם דערמאָנטן בריוו —
דער ענין פון חפזן אין צוזאָמענהאַנג מיט יציאת מצרים, סיי אַלס אַ הכנה צו דער אכילה פון קרבן
פסח, און בשעת אכילתו, נאָר זייענדיק אין מצרים, און סיי ביים אַרויסגיין פון מצרים, וואָס איז
געווען אין אַן אופן פון חפזן: ברח העם.

ס'איז גערעדט געוואָרן אין פריערדיקן בריוו, אַז דער ענין פון חפזן באַ יציאת מצרים איז אַ
הוראה אויף חפזן וואָס פאָדערט זיך אין דעם געביט פון סור מרע — צו אַנטלויפן וואָס שנעלער פון
יעדן רע בכלל, און פון רע פון מצרים — כמעשה ארץ מצרים א.ו.וו. — כפרט.

און כאַטש אויך אין דעם קו פון וועטן פון פאָדערט זיך ווירטוּל — וואָרעאָ עס איז אַן עיקר גדול
בוה ניט אַפלייגן, „מחמץ“ זיין אַ מצוה, ווי חכמינו זיל לערנען אַפ פון „ושמרתם את המצות“ (לייען:
ושמרתם את המצוות) — קומט עס אָבער ניט צו דעם חסרון פון חפזן אין סור מרע, ווען מ'לייגט
אָפּ, אָדער מ'פאָרזאָמט זיך, צו אַנטלויפן פון אלץ וואָס איז דער היפך פון טוב, כמובן —

איז צו אַריינטראַכטן זיך אין דעם אַז חפזן אין צוזאָמענהאַנג מיט יציאת מצרים ווערט אַנגע-
זאָגט אין תורה און אין דריי געביטן: מחמץ חמרים, נעליכס ברגליכס ומקלנט בירכס, ווי שוין
דערמאָנט אין דעם פריערדיקן בריוו. בפשטות זיינען דאָס אויסערלעכע סימנים פון חפזן, אָבער אין
א טיפערן זין, אַנטהאַלטן די דאָזיקע „פרטים“ גאָר וויכטיקע הוראות כלליות. ובהקדם:

דעם מענטש'נס לעבן, וואָס דער עיקר ביי אַ מענטשן איז דאָר דער גייסטיקער לעבן, איז, אין
אַלגעמיין, איינגעטיילט אין דריי געביטן, און אין יעדן איינעם פון זיי ווערט געפאָדערט די העכסטע
מדרגה פון שלימות וואָס יעדערער קען דערגרייכן. און דאָס קען דערגרייכט ווערן, צום אַלעם
ערשטן, דורך חירות — באַפרייאַנג פון אלע אונגענטשליכע זאָכן און חכונות, נעגאַטיווע זאָכן וואָס
שטערן אָדער עכסן באַגרענעצן דעם מענטשן אין זיין וועג צו שלימות. די דריי געביטן זיינען:

ערשטנס — צו דערגרייכן אייגענע שלימות (פולקאָמענהייט), וואָס דאָס שליסט איין דעם
מענטשן בשלימות, אינגאַנצן, און זיין גאַנצע הנהגה, סיי אין סור מרע, סיי אין וועטן טוב. דאָס
אַלעס איז מרומז אין —

מחמץ חמרים — די לענדן אָנגעפאָלט, ווי מ'זעט אין פשטות, אַז די מחמץ הם דבר המעמיד
כל הגוף עם הראש הנצב ועומד עליהם, מענינים האלטן און שטעלן אויף דעם גאַנצן גוף, מיט דעם
קאָפּ צוזאַמען.

דער צווייטער געביט אין מענטש'נס לעבן איז אין זיין פאַרבונדן מיט אַנדערע מענטשן און מיטן
גאַנצן אָרם: צו טאָן און אויפֿטאָן אין העלפן די מענטשן, מיט וועלכע ער קומט אין באַרירונג, אַרייַן-
צוברענגען שלימות אין זייער לעבן, און בכלל אַרייַנברענגען גיטלעכקייט און קדושה אין דער
גאַנצער סביבה, אין ביידע קוים פון סור מרע און וועטן טוב. דאָס איז מרומז אין —

נעליכס ברגליכס — די שייך אויף די פיס, די רגלים זיינען דער טייל אין מענטשלעכן
קערפער גוטא דורך וועלכן דער מענטש שטייט און גייט און קומט אין באַרירונג מיט דער ערד.

אויף דער ערד געפינען זיך ערדישע שאַרפע און שפיציקע זאָכן, אָדער דערנער, נחשים
ועקרב'ים וכדומה, מוז מען האָבן שייך אויף די פיס מ'זאָל קענען גיין וואו מ'דאַרף טאָן וואָס מ'דאַרף
און ניט געניווקט ווערן.

עס איז דאָ נאָך אַ מעלה אין שייך: מיט דער הילף פון שייך אויף די פיס טרעט מען אויס דעם
וועג, אַז דערנאָך דאַרפן צו זיי ניט אָנקומען. און אפילו אַנדערע גייען אויף דעם וועג — אַז שייך.

דער נמשל פון „נעליכס ברגליכס“ — אין אלע פרטים און פרטי-פרטים, אין גייסטיקן לעבן פון
אַ מענטשן — איז מובן, מיט דער הדגשה, אַז אויך אין דעם געביט דאַרף אַ מענטש טאָן מיט חפזן
און זריזות, כּנ"ל.

דער דריטער געביט אין מענטשלעכן לעבן האט צו טאן מיט דעם טייל פון וועלט וואס האט לכאורה מיט אים קיין שייכות נישט — ער איז ווייט פון אים בפשטות, אדער ברוחניות, מ'קען אים נישט דערגרייכן: עס איז דאך אכער, ארייב אים לומר בשביליגרא העולם — מוז מען געפינען א וועג צו ווירקן אויף דעם טייל: על דרך ווי מ'מוז אַנקומען צו א שטעקן צו דערגרייכן א זאך וואס מ'קען נישט דערגרייכן מיט דער האנט: און דאס איז מרומז —

מקלמס בידנס — מיטן שטעקן אין האנט. מ'דעם זיינען בכלל פאראן צוויי סארטן מקל: מקל נועם און מקל חובלים. מקל בכלל איז א צייכן פון כח און הערשאפט, ביי צו הערשאפט בתכלית — מלך מושל בכיפה (א קייסער וועלכער הערשט אויף דער גאנצער וועלט).

ביידע זאכן — מקל נועם און מקל חובלים — זיינען פאראן אויך אין גייסטיקן לעבן פון א מענטשן. ובכלל איז דאס צו הנהגה אין ועשה טוב, אדער — בנוגע סור מער.

א איד דארף זיין א מושל בכיפה אין זיין עיר קטנה זה הגוף און נישט לאזן זיך איינריידן, ח"ו, פון יצר הרע אז ס'איז א צו הויכע מדרגה פאר אים: און אויב די חומרות פון זיין גוף, אדער די חומרות פון וועלט, שטערט אים אין דעם, האט ער די הוראה, וועלכע איז אויך א נתינת כח, ובעין יפה, פון בעל שם טוב, מיוסד אויף דעם פסוק: כי תראה חמור שונאך גר עווב חטוב עמו — ער ארבעט און הארעוועט אויסצולייטערן זיין חומרות, ביי עס ווערט אויס חמור, ואדרבא עמו, ער באנוצט זיך מיט די כחות פון דעם חמור — למשאוי, רובץ בין המשפתיים — כדחז"ל — בהתמדה בלימוד התורה, און גדול לימוד שמביא לידי מעשה — הידור בקיום המצוות ביו — אז ער דערגרייכט זאכן, וואס אויב ער וואלט נישט גענוצט אויך די כחות וואלט ער זי נישט געקענט דערגרייכן.

ויהי רצון, אז עס זאל מקיים ווערן במהרה בימינו ממש די תפילה בספר תהלות נעים ומירות ישראל: הראנו הוי' (מיזאל זען גלייך ביים אַנפאנג) חסדך, וישעך חתך לנו (געבן אונז דין היף — כולל) ישעו לשכון כבוד בארצנו (צו מאכן רוען, אין אונזער לאנד), וזרענו זרענו.

בגאולה האמיתית והשלימה על ידי משיח צדקנו.

בכבוד ובברכה להצלחה
ולבשורות טובות בכל האמור,
ולחג הפסח כשר ושמח

.. מיט יציאת מצרים ווערט אנגעזאגט ..

.. די דריי געביטן זיינען:

.. מתניכם חגורים — "די לענדן אנגעגורט", ווי ..

.. מיט דעם קאפ צוזאמען, און אין דעם אלעם דארף און מוז געטאן ווערן בחפזון וזריזות.

.. מיט דעם טייל פון וועלט וואס .. [בצד הגליון ציינו סימן-שאלה, וכ"ק אדמו"ר שליט"א מחק זאת]

.. און דאס איז מרומז אין .. [על תיבת "אין" ציינו סימן-שאלה, וכ"ק אדמו"ר שליט"א מחק זאת]

.. אין האנט. און אין דעם ..

.. איז דאס די בנוגע דער הנהגה ..

.. ביז עס ווערט אויס חמור שונאך, ואדרבא ..

.. (צו מאכן רוען כבוד ובכבוד אין אונזער לאנד) ..

מכתב כללי ח"י אלול ה'תשפ"ב

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

FREE TRANSLATION

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליוכאווים

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ.י.

By the Grace of G-d
Second Day of the Week
of Nitzovim-Vayelech,
18th Day of Elul, 5749
Brooklyn, N.Y.

To the Sons and Daughters of
Our People Israel, Everywhere
G-d Bless you all

Greeting and Blessing:

On this auspicious day of an auspicious month, the 18th
day of Elul,

The birthday of the two great luminaries, Gedolei Yisroel
in their generation and ⁱⁿ subsequent generations - the Baal
Shem Tov, founder of General Chasidus (born in the year ^{ה'תקנ"ח} -
5458), and of the Alter Rebbe, founder of Chasidus Chabad,
author of the Tanya and Shulchan Aruch (b. in the year ^{ה'תקנ"ה} -
5505);

Particularly, ^{it} being the day that ushers in the last twelve
days of the year, the period of heightened preparedness
for Rosh Hashanah and for the entire new year - may it
bring good and blessing to all of us and to all our Jewish
people;

It is certainly the proper time to reflect on the main
aspects of the said preparedness, and, of course, in a
manner of introspection that would be reflected in all areas
of the daily life, in thought, speech, and action, and ^{fully} in
keeping with the goal of created man (created on the first

-2-

Rosh HaShanah, whose life's purpose is to serve HaShem, his Creator, in all three spheres: Torah, Avodah, and Gemilus Chasodim.

* * *

One of the main features ^{that} which distinguishes the coming year is the fact that the first day of the new year, the first day of Rosh HaShanah, occurs on Shabbos.

It has often been stressed that Rosh HaShanah means not only beginning of the year, but also "head" of the year - in the sense that as the head controls all movements of the body, so should the good resolutions and influence of ~~the~~ Rosh HaShanah "govern" each and all the days of the year.

Thus it is particularly significant that the "head" of the incoming new year is ^{a Shabbos and makes all the year} "shabbos'dik." And, surely, the ^{the} preparedness for /new year is connected with the special significance and particular features of the new year which make this year distinct from other years.

* * *

The Shabbos day comprises two contradictory aspects.

The essence of Shabbos is kedushah (holiness), Shabbos kodesh, as the Torah declares: "You shall keep the Shabbos, because it is holy"; it is a holy day, permeated with holiness.

Kedushah signifies sublimity in a manner of aloofness - kedushah implies haydalah (separateness), especially the kedushah of Shabbos, which is of a very lofty quality,

.. incoming new year is a Shabbos and makes all the year "shabbos'dik."

---3-

transcending Creation.

This is why the holiness of Shabbos expresses itself, first of all, in terms of a Jew's "divesting" himself ^{wordly} from ~~mundane~~ things - to abstain from mundane activity, "You shall not perform any (productive) work"; ^{to} dissociate oneself from ~~anything~~ ^{anything} secular also in speech, or even in thought; and to fill in the free time (released from secular activity) with an added measure of Avodas HaShem - more Shabbos activities, more Torah study, more devotional activity of the heart and mind in terms of inspired prayer.

Yet, with all that, we see that the kedushah of Shabbos is not limited to the spiritual aspects of the Jew's activities, but it permeates also his physical requirements, to the extent of transforming such daily activities as eating, drinking, sleeping, etc. into a Mitzvah, the Mitzvah of Oneg Shabbos, in keeping with the directive: "Call the Shabbos a delight (oneg).". This means that the Shabbos (and ~~and~~ the holiness of Shabbos) brings about that also material things from which the body derives pleasure are sublimated to become an integral part of Shabbos and of the kedushah of Shabbos.

* * *

What Shabbos is in terms of the dimension of time, so is there a "Shabbos" dimension in terms of mankind (and the world as a whole). It is the Jewish people, as the Torah has designated it, and placed in the category of distinct entities: "... Who~~x~~ makes a distinction between sacred and

.. perform any (~~productive~~) work ..

-4-

secular... between the people Israel and the nations." Just as Shabbos is distinct from the weekdays, so is the Jewish people - "a holy nation," "You are holy unto G-d, your G-d" - distinct from all other nations in terms of sublimity and commitment to a holy life.

Within the Jewish people, too, the Torah sages are called "Shabbos," because their main occupation is learning Torah, so much so that "Torah is their vocation," and, consequently, they are in their everyday life on the level of "Shabbos," removed and raised above secular and mundane things.

In the holy Zohar it is stated that R. Shimon Bar Yochai was on the level of "Shabbos kodesh unto G-d." And, in general, the heads of the Jewish people in all the generations are included in this category -

Including those in the latest generations, among them the two luminaries whose birthday is today, 18th of Elul, namely, the BeShT and the Alter Rebbe, and ^{the latter's} his successors, ^{as well as} the Rebbe of our generation, my father-in-law of saintly memory. They are the "Shabbos of Shabbos," who reflected holiness of Hashem on a most high level.

placing
At the same time, ~~the Jewish people in~~ of the Jewish people in general, and ~~of~~ ^{its} Talmidei Chachomim and Torah leaders in particular, ~~as~~ in the same category as the holy Shabbos, teaches us that the end purpose and completeness of kedushah and sublimity is achieved when the holiness permeates the materiality of the world so as to transform

.. And, in general, the ~~h~~Heads of the Jewish people in all the generations ..
.. when the holiness **also** permeates ..

-5-

the world - this lowest material world - into "an abode for His Divine Presence." This is why Jews are designated as "one people on earth," because they bring down to earth the oneness of HaShem, and sublimate the earthiness of this world to the One G-d.

* * *

To summarise :

The influence of Rosh HaShanah - "head" of the year - should be felt, in the fullest measure, in all the "bodily organs" - the days, ^Nweeks, and months - of the year. The Shabbos-Rosh HaShanah of the coming year should set the life pattern for each day of the week, and for the entire year, in full harmony with the spirit of Shabbos-Kodesh.

And in both abovementioned points:

Every day of the year there should be a manifest upgrading in ~~all~~ routine worldly affairs through a special additional effort in matters pertaining to Jewish living. For example: a new Hiddur Mitzvah, an additional Torah-study period, an additional effort in the area of prayer, and so forth.

Together with the above, there is a need for every Jew, man or woman, young or old, to infuse more "Shabbosdikeit" also in the weekday activities: infuse more spirituality and kedushah into the ordinary aspects of the everyday living, to the extent that every thought, word, and action is permeated with Shabbosdikeit.

-6-

For example: When performing a job or conducting business, one should be permeated with spiritual significance and "soul" of what one is doing, as Torah declares: "Let all your actions be for the sake of Heaven (holy ^{purposes} ~~activities~~)."

There is need for giving Tzedokoh, a need to learn Torah without being distracted by financial worries, a need to pay tuition for the children's Torah education, and so on; this is why he is involved in matters of Parnosso - in order to meet those important needs.

Obviously, with such motivation in mind, one's involvement in business will ~~obviously~~ be in a way that will not interfere with one's Torah learning and doing Mitzvos.

* * *

May HaShem grant that everyone of us, men and women, in the midst of all our Jewish people, should resolve and act in keeping with the abovementioned principles.

And since the kedushah of Shabbos goes together with the brachah of Shabbos, as Torah declares: "And HaShem blessed ^{day} the seventh/and sanctified it," the firm resolutions in all above will immediately bring down G-d's blessings in all matters, especially a kesivo vachasimo toivo (to be inscribed) for a good and sweet year, both materially and spiritually,

Particularly the highest blessing ^{namely,} (that HaShem "hears the sound of the teruah (supplication) of His people Israel in mercy,"

-7-

As ~~also~~ the plea of King David, the Sweetener of the Songs
of Israel: "Let my prayer come before you, turn Your to
my cry,"

And He will bring our people Israel, each and every-
one of us, to the ultimate completeness of "Shabbos-kodesh"
"the day that is all Shabbos and rest for life ever-
lasting."

With esteem and blessing for much Hatzlocho in all above,
and with the blessing for a kesivo vachasimo toivo for a
good and sweet year
both materially and spiritually

/Signed: Menachem Schneerson/

As ~~also~~ the plea . .

. . the Songs of Israel: . .

With esteem and blessing for much Hatzlocho in all above,
and with the blessing for a kesivo vachasimo toivo for a
good and sweet year
both materially and spiritually

(The Rebbe marked the above paragraph - indicating to indent the entire paragraph)

שיחת כ"ח בסלו ה'תשמ"ו

לקראת חנוכה תשמ"ו, הכניס הרב מנחם נחום שי' גערליצקי לרבי את תוכנית הכינוס של "כולל תפארת זקנים לוי יצחק", כרגיל בכל שנה, וקיבל מענה וזלה"ק:

כדאי להצטרף יחד כל הקבוצות הבאות ויתדברו ביניהם באם דרוש בתיווך רבני אנ"ש

שי'

אזכיר עה"צ

הכוונה הייתה לחבר את הכינוס של "כולל תפארת זקנים" עם ראלי "צבאות ה'" של הילדים. בלילה שלפני הכינוס, לאחר שמארגני כינוס הילדים אמרו שלא יהי מקום לשני הכינוסים ביחד – פנו לשלשה מרבני אנ"ש, והם הציעו פשרה, שחלק מהילדים (הקטנים) יהיו בעזרת נשים. כאשר הכניסו את התוכנית לרבי, הי' המענה וזלה"ק:

לשאל הרבנים

בטח יסבירו לי פסק הנ"ל מה לדעתם תהי' הנהגת הקטנים והקטנות בעזרת נשים.

לבסוף, כולם היו יחד ב-770 למטה, בבחינת "עומדים צופים ומשתחווים רווחים". והייתה שיחה מיוחדת מהרבי, שהתייחס לאיחוד בין הזקנים והילדים.

(תשורה גערליצקי כ"א סיון תשפ"א ע' 22)

*

יום שני, כ"ו כסלו, נר ב' דחנוכה, ה'תשמ"ו

10:10 הרבי הגיע מביתו. כעבור 5 דקות יצא לקריאת התורה.

מתברר שהשמועה מאתמול נכונה והרבי לא נוסע היום לאוהל. אגב, לראשונה מאחדים את הילדים בכינוס אחד עם כאלה שמבוגרים מהם פי 8 ופי 10. הדבר פשוט ממחיש לנו את ימות המשיח כנאמר "בנערנו ובזקנינו גוי יבואו הנה".

2:15 כל הילדים והזקנים מרוכזים בזאל הגדול. הזקנים ישבו בספסלים מימין לארון הקודש (בין בימת ההתועדות לבימת מקומו של הרבי).

3:20 אלי ליפסקר מנגן "שיבנה בית המקדש" וכולם אחריו. והנה הרבי עובר ומעודד בידו הק' להגביר את השירה. בהגיעו למקומו החלו "מנחה".

הרבי נראה שמח ביותר... ואם תרצו, כמו בשמחת תורה. בכל השירים עודד בידו הק' ובחלק מהם אף מחא כפיים. בשיר "ופרצת" היו תנועות הידים בדוגמת ימה וקדמה וכו'. מחזה שאי אפשר לתארו.

מעריב הי' בסוף השיחה, ובשעה 5:55 (21 דקות אחר מעריב) יצא לביתו.

(מיומן הרב מרדכי שי' מישולובין)

בס"ד. שוחת שבת יום ד' כ"ח כסלו, אור לה' רחנוכה ה'תשפ"ב.
לחברו הכולל תפארת זקנים, לנו יצחק ויחזקאל נשים ויחזקאל
ולילדים ולולדות - "צבאות השם" - שוחו
-לאחריו תפלת מנחה, והרלקת נר ה' רחנוכה -
א. אמרו את י"ב הפסוקים ומאמרי חז"ל, ואח"כ ניגנו יורו וקנט משיח
נארי.

ב. לכל לראש יש עמאל-חידוש של כנס זה - שמחנכים בו זקנים
וזקנות ביחד עם ילדים וילדות, שכן, עד עתה התקיימו כנסים מיוחדים לזקני
ישראל וכנסים מיוחדים לילדי ישראל, "צבאות השם", וכנס זה - מצטרפים
הזקנים והילדים יחדיו.

ומכיון שכל דבר צריך להביא לידי הוספה בעניני יהדות, מוכן, שכן הוא
בנוגע לצירופם של הזקנים והילדים בכנס זה, שהכוונה כזה - שעי"ז יתוסף
בעניני יהדות, ולכל לראש - אצל משתתפי הכנס, כדלקמן.

ג. בנוגע למשתתפי הכנס - הר ע"י הצירוף של זקנים וילדים יחדיו,
ניתנת ההזדמנות מיוחדת לזקנים וילדים להוסיף בעניני תורה ומצוות:
לילדים - ניתנת ההזדמנות לקיים את ציווי התורה "מפני שיבה תקום
והדרת פני זקן"¹, ובפשוט: כאשר ילד או ילדה רואים זקן או זקנה שאינם
יושבים בנוחיות כל כך מפני הצפיפות כי - משתדלים הם לכבדם, עי"ז
שפונים אליהם מתוך שמחה ונחמיה להם מקום יותר טוב, וכי"כ.

ולזקנים - ניתנת ההזדמנות להעניק לילדים מחמכתם ונסיגה האישית,
שכן, ימים ידברו ורוב שנים יודיעו חכמה², ובמילא, יש להם כח ויכולת
ללמד ולתקן את הילדים במדה מרובה יותר מאשר אדם צעיר, או אפילו אדם
מבוגר שלא הגיע עדיין לגיל זקנה.

ובהקדמה:
ישנם טפשים החושבים שכאשר האדם מגיע לגיל הזקנה אינו נשאל פחות
פעיל כו.

אמנם, לאמיתותו של דבר - ההיפך הוא הנכון, שכן, עם היות שמצד
כוחות הפיזיים אינו צעיר כמו לפני עשר שנים, הרי אדרבה: בגלל שהודקן
בעשר שנים, ניתוסף אצלו חיות, חכמה והבנה עמוקה יותר, כאמור, ימים
ידברו ורוב שנים יודיעו חכמה³.

ויש להוסיף, שענין זה מודגש במיוחד בימי חנוכה - שכן, הרלקת נר
חנוכה היא באופן דמוסיף והולך מיום ליום⁴, ומה למדים שכלל שהאדם
מתבגר ביום נוסף, עליו להוסיף כי"נ מצוה⁵, שזהו תוכן הענין דיימים ידברו
ורוב שנים יודיעו חכמה⁶.

ולכן, כשמודמן לזקנים להפגש עם ילדים שזכו לקבל חינוך יהודי
ולהתנהג ברוח היהדות, ורואים את שמחתם של הילדים והשתתפותם בחגי
ומערי ישראל (ובגורדי, היות של חנוכה) - מגלים הזקנים את מעלתם
המיוחדת (רוב שנים יודיעו חכמה⁷) כדי להוסיף בחינוכם של הילדים.

- שכן, אע"פ שילדים אלו שייכים ל"צבאות השם" (ורבים מהם -
במשך כו"כ שנים), הרי מכיון שהתורה היא "ארוכה מארץ מדה ורחבה מיני
יס"⁸, מוכן, שחמדי נחן (ובמילא צריכים) להוסיף בלימוד והבנת התורה לקיום
הוראתם, עד אין סוף -

עי"ז שמראים להם דוגמא חי - שלמות היותם בגיל הזקנה, יש להם
יתר חיות והבנה עמוקה בערכה ומעלתה וחשיבותה של היהדות, ולכן, נושאים
את יהדותם בבאון.

ומה למדים הילדים להראות דוגמא חי לכל שאר הילדים - להתנהג
באופן המתאים ל"חיללים" השייכים לצבא של הקב"ה, עי"ז שמקיימים את
ציוויי הרמטכ"ל, הקב"ה, כפי שנתבאר בתורתו (ספר החוקים של "צבאות
השם"), "תורת חייים", הוראה בחיים, ו"תורה אור", הוראה המאירה את חיי
היום-יום, עי"ז נר מצוה (כלשון הכתוב "נר מצוה ותורה אור"), כולל -
מצוה "ואהבת לרעך כמוך"⁹, שהיא "כלל גדול בתורה"¹⁰ (כפי שאמרנו זה
עתה), להשפיע על שאר הילדים (ילדים על חברה, וילדות על חברותיהן)
להצטרף ל"צבאות השם"¹¹.

וכפי שהדבר בא לידי ביטוי במעשה בפועל - (המעשה הוא העיקר)¹²,
ולדוגמא - כנס זה: קיום מצוה נר חנוכה - ששתי-הדבבן, וכן מצוה
התפלה (תפלת מנחה שהתפללו זה עתה), לימוד התורה (י"ב הפסוקים
ומאמרי חז"ל שלמדנו זה עתה), ומצוה הצדקה (שנקיים, כרגיל, בסיום הכנס)
- ג' העמודים שעליהם "העולם עומד"¹³.

ד. נוסף על פעולתו של כנס מיוחד זה (זקנים וילדים יחדיו) בנוגע
למשתתפי הכנס - צריכה להיות גם פעולה והשפעה בנוגע לכל שאר
המקומות.

ובהתאם לכך - יש לעורר את כל השלוחים העוסקים בהפצת היהדות
מתוך חיות חסידותית בכל קצוי תבל, לייסד במקומם "כולל" לזקנים וזקנות,
ואירגון של "צבאות השם" לילדים וילדות.

(1) קדושים יט, לב. (2) איוב לב, ו. (3) בהבא לקמן - ראה לקריש כ"ף
מ"א חסדיים ס"ג. (4) שבת כא, ב. רמב"ם הל' חנוכה פ"ד. טושי"ע הל'
חנוכה סתרי"א ס"ב. (5) לשון הכתוב משלי ו, כג. וראה פרשי"י שבת כג, ב.
(ד"ה בנין): נר מצוה דשבת וחנוכה כו. וראה ת"א מקץ לב, ב.
ובכ"מ. (6) איוב יא, ט. (7) קדושים שם, יח. (8) תרי"ב ופרשי
ע"פ. (9) ב"ב הפסוקים ומאמרי חז"ל. (10) אבות פ"א מ"ו. (11) שם
מ"ב.

בס"ד. שיחת* שיחת יום ד' פ' מקץ כ"ח כסלו, אור לה' דחנוכה ה'תשמ"ו.
לחברי הכולל "תפארת זקנים, לוי יצחק" ו"חכמות נשים" - שיחיו ולילדים
ולילדות - "צבאות-השם" - שיחיו
- **בביהכנ"ס**, לאחר תפלת מנחה, והדלקת נר ה' דחנוכה -

תרגום מאידית

ס"ב

.. לכל לראש יש להתחיל ב**לבאר** חידוש של ..

ס"ג

.. הזדמנות מיוחדת לזקנים ולילדים להוסיף ..
.. לגיל הזקנה אזי נעשה צריך להיות פחות פעיל כו' ..
.. בלימוד והבנת התורה ובקיום הוראותי' ..
.. להצטרף לצבאות-השם".
.. במעשה בפועל ש"המעשה הוא העיקר" ..
.. ולדוגמא - בכנס זה: קיום מצות נר חנוכה - מצוה מדרבנן, וכן ..

ס"ד

.. לייסד במקומם "כולל" לזקנים ולזקנות, ואירגון ..

(*) **תרגום מאידית.**

ובמקומות שקיימים כבר מוסדות אלו – תוקנים ורחיבוים ביתר שאת וביתר עז.

ומבין, שכל זה הוא בהוספה על ביסוס והרחבת כל הפעולות והפצת היהדות עם כל שאר יהודי המקום – אלו שכן הילדים זקנים. (א) וכדי לשתף בזה את כל הנמצאים כאן (תן הזקנים, הן הילדים, והן כל אלו שביניהם) – יקבל כל שליח סכום מסוים מכאן (כשם כל הנמצאים כאן). בתור השתתפות בפעולות אלו, הן בנוגע ל"כולל" עבור הזקנים, והן בנוגע לאירגון "צבאות השם" עבור הילדים.

ח. כנס של זקנים וילדים יחדיו, יכול ה"התקיים" כמנהל בשנה, ואעפ"כ, כחור לקיימו בימי חנוכה דוקא – שכן, ככנס כזה צריכים למצוא אותיות בתאומות שהדברים הנאמרים יהיו בבחינת "תורה אור" לזקנים וילדים גם יחד, וענין זה בא לידי ביטוי והרגשה מיוחדת בחוכן הענין דחנוכה (כדלקמן), על מנת ללמד ממנו בנוגע לכל שאר הכנסים (שלפניו ושללאחריו), וכן בנוגע לכללות ההנהגה בחיי היום-יום.

והענין כזה: תוכן הענין דחנוכה הוא – כפי שאמרנו זה עתה בחפלה המיוחדת של חנוכה, "ועל הנסים": "כשעמדה מלכות יון הרשעה על עמך ישראל להשכיחם תורתך ולהעבירם מחוקי רצונך, ואתה כרחמך הרבים עמדת להם בעת צרתם... מסרת גיבורים ביד חלשים... וזדים ביד עוסקי תורתך... ואחר כך באו בניך לדכור ביתך ופנו את היכלך וטהרו את מקדשך והרליקו נרות בחצרות קדשך". ובפן, בענין זה מצינו הרגשה מיוחדת הן בנוגע לזקנים והן בנוגע לילדים:

הפעולה ד"טיהור את מקדשך והרליקו נרות בחצרות קדשך" – (נעשתה בהנהגתם של הזקנים, "זקן זה שקנה חכמה"¹², זקני וגדולי ישראל, ובמיוחד – ע"י הכהנים, עד לכהן גדול:

וביתר עם זה, דאגו להבטיח את החינוך של ילדי ישראל, ע"י שנלחמו מתוך מסירת-נפש נגד היוונים שרצו "להשכיחם תורתך ולהעבירם מחוקי רצונך" ח"ו, וניצחו את היוונים.

– שכן, עם היות שכמות היו היוונים גיבורים ורבים, והיהודים חלשים ומעטים, אעפ"כ, מכיון שיהודים, הולכים עם הקב"ה (ע"י שהם "עוסקי תורתך", ומקיימים "חוקי רצונך"), שכרא את השמים והארץ וכל מה שביניהם (כפי שאמרנו זה עתה): "כראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ"¹³, והוא הכהן-ב ראמית לילהם, הרי בוראי שמנצחים את כל הקמים עליהם – כך שיכולים להמשיך לחנך את ילדי ישראל ללמוד "תורתך" ולקיים "חוקי רצונך". כראוי ל"צבאות השם".

ג. ויש להוסיף, שענין זה (הקשר והשייכות שבין זקנים עם ילדים) מודגש גם בכללות ענין החינוך הקשור עם חנוכה – כידוע, ש"חנוכה" הוא (גם) מלשון חינוך, ש"חנוכה המוכח ובית המקדש"¹⁴. התחלת ענין החינוך היא – אצל ילדים, ובלשון הכתובים: "חנך לנער, ואשר חנך זה הוא בחקמו על כל משך החיים, כהמשך הכתוב: "גם כי יקין לא יסור ממנה", היינו, שגם בגיל הזקנה נהנים מהשפעת החינוך שקיבלו בגיל הילדות, נוסף לכך שמשמשים להוסיף בענין החינוך, כהוראת חז"ל¹⁵ "איהו חכם הלומד מכל אדם".

ולאידך, חינוך הילדים באופן הטוב ביותר הוא – ע"י הזקנים, כאמור לעיל, שמכיון ש"ימים ידברו ורוב שנים יודיעו חכמה", יש בכחם להשפיע ולחנך את הילדים עוד יותר מאשר הצעירים.

ד. והעיקר – ש"ע"י כללות ענין החינוך בעניני תורה ומצוות" (הן חינוך עצמו והן חינוך הוולת ע"י פאדאח דונמא-ח"י, הן בנוגע לזקנים והן בנוגע לילדים), זוכים כולם יחדיו – "בנערינו ובזקנינו"¹⁷ – לנאולה האמיתית והשלמה.

ובפשטות – שיוצאים מהגלות, ולזקנים עמהם את כאורא מ"ישראל וכל בני-ישראל, ש"ימים ידברו ורוב שנים יודיעו חכמה", שלמות התורה, ובאים לארצנו הקדושה, "ארץ אשר ג' חמיר עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה"¹⁸, שלמות הארץ, וריתורה מזה – "ירחיב ה' אלקיך את גבולך"¹⁹.

וזוכים לראות את הדלקת המנורה ע"י הכהנים – בבית המקדש השלישי שיבנה במהרה בימינו.

(12) קידושין לב, ב. תרי"ב ומרש"י קדושין שם, לב. רמב"ם הל' ת"ח רס"ו. (13) בראשית א, א. (14) שבלי הל'ט סקע"ד. וראה לקו"ש ח"כ ע' 633 הערה ד"ה בחנוכה. ושי"י. (15) משלי כב, ו. (16) "אבות רס"ד. (17) כמ"ש ב"צ"י"מ – בא יד"ד, ט. (18) עקב"א, יב. (19) דה"ב, כ. שופטים יט, ח. וראה ספרי עה"פ ראה שם. פרש"י שופטים שם. רמב"ם הל' רצח ושמירת נפש פ"ח ה"ד.

.. מוסדות אלו – **יחזקאל יוסיפו בהם** וירחיבום ..
 .. אלו שבבן **שבגיל בין** הילדים וזהזקנים.
 .. הן הזקנים, הן הילדים, והן כל אלו "שביניהם" ..

ס"ה

.. יכול הי' להתקיים **בכמה זמנים בכל זמן** בשנה ..
 .. הענין דחנוכה (כדלקמן), * **אבל, ביחד עם זה** - על מנת ללמוד ממנו .. [הכוכבית
 פירושה ציון להתחלת פיסקא בפ"ע]
 .. ובבן, בענין זה ..
 .. הפעולה ד"טיהרו את מקדשך והדליקו נרות בחצרות קדשך" – **חנוכה המקדש**
 - נעשתה ..
 .. דאגו להבטיח את **החינוך** של ..
 .. אעפ"כ, מכיון שיהודים "הולכים" עם הקב"ה ..
 .. זהוה **הבעה"ב האמיתי** עשליהם, הרי ..

ס"ו

.. (גם) מלשון **חינוך**, ע"ש **וע"ש** חנוכה ..
 .. התחלת ענין החינוך היא – **אצל גל בנוגע לילדים** ..
 .. ובלשון הכתוב¹⁵ – "חנוך **לנער**" ..
 .. **אשר אבל**, חינוך זה ..
 .. להוסיף בענין החינוך (**דעצמו**), כהוראת ..

ס"ז

.. חינוך הזולת ע"י **הוראת שנעשה** דוגמא-חי' ..
 .. מהגלות, "ולוקחים" עמהם ..

ובענין זה יש הוראה ולימוד בעבודת האדם לקונו, כדלקמן.

772
761

γ₃₁'e

Y

7

[illegible]

ס"ח

.. גדול יותר פּש מלשיטת ב"ש ..

ס"ט

.. להאיר את החושך שצ שבבית ושבחוץ ..

.. מאכילה ושת"י, עד שיודא שיודע תחילה אודות ..

.. וכמו כן צריכים להשתדל .. [לפני התיבות "וכמו כן" ציין כ"ק אדמו"ר שליט"א
**" לציון התחלת פיסקא בפ"ע]

.. דבכך ישנו סוג ..

.. שעיקר עבודתם להוסיף באור^{27*}:

(27*) בתחלת העבודה, כשהרע בכל תקפו ומבלבל ביותר וכו' - רואים ההכרח בהסרת הבלבולים (סור מרע) ובכל תוקף האפשרי בזה; לאחר נצחון הראשון בזה (בלילה הא') - נתמעט הבלבול וכו' - ועד שבאים למצב שעיקר העבודה הוא "ועשה טוב".

י"ב כסלו ה'תשפ"ב

הגדולה... והוא אמר יתעלה³⁰ והשיב את הגולה אשר נול וגו'.

וביאר הענין בעבודת הארץ לקנו³¹:

כל עניני העולם, מכיון שנכבדו ע"י הקב"ה — "כראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ" — הרי כבודי שהם באופן של טוב וקדושה.

ומכיון שכן, הרי כאשר רואים בעולם דבר בלתי ידוע — אין זה אלא ענין של גולה, היינו, ש"מלכות יין הרשעה" ^{ללגנתה במצוה} — ה"יצר", גול את הרבר מרשות הקדושה!

ולדוגמא: כאשר ה"יצר" גורם להחסיר ח"ו באמירת ברכה, עניית "אמן", או אפילו במניעת הפעת היהדות ברע מסויים — הרי בכך גול דבר מרשות הקדושה, ועכ"פ — גיולת רע שהיו יכולים לגולו לעניני קדושה.

ובהרשעה — שוהרע של גיולה דוקא, ולא גניבה, שכן, גניבה פירושה — ש"לוקח... בסתר ואין הבעלים יודעים"³², משא"כ גיולה, שלוקח "בגלוי ובפרהסיא"³², בידעת הבעלים, ובגודל, מכיון ש"ה" נצב עליו ומלא כל הארץ כבודו"³³ (כפי שאמרנו זה עתה) — ~~לפי~~ לא שייך כאן המושג של גניבה, כי אם גיולה.

וזהו שליחותם של "צבאות השם" — להלחם עם ה"יצר" ("מלכות יין הרשעה"), לגולו ולבטלו מכל וכל, ולא עוד, אלא אפילו בנוגע לענינים שכבר גולו ע"י ה"יצר" — יש להשיבם לגבול הקדושה.

ובוראי שהקב"ה נותן לכארא את כל הכחות הרושים לכך³⁴, ולא עוד, אלא ש"קרוב אליו הדבר מאד"³⁵ (כפי שאמרנו זה עתה): צריכים רק להחליט בחוק הממאס, עד לאופן ד"נעתי", ואז כטוחים ש"ינעתי ומצאתי"³⁶ (כפי שאמרנו זה עתה), היינו, שכארא יוכל למלא את שליחותו בהשבת ~~ל~~ הענינים שבעולם — לגבול הקדושה.

יב. וכאן באה ההוראה מאופן הדלקת נר חנוכה, ובמיוחד — נר חמישי דחנוכה:

כדי לבטל את מציאותה של "מלכות יין הרשעה", מציאותו של ה"יצר" — אין צורך במלחמה ישירה עם המנגד; אדרבה — עיקר ההרשעה צריכה להיות על ההוספה באור, כהוראת ימי חנוכה, ובהרשעה מיוחדת בליל חמישי דחנוכה (כנ"ל בארוכה) — "מוסיף והולך", וכאשר מוסיפים באור — אזי מתבטלת מציאות המנגד בדרך ממילא.

והמעשה הוא העיקר — לעסוק בכל עניני העבודה ד"נר מצוה ותורה אור" באופן ד"מוסיף והולך", ובדרך ממילא מוחלים ותולכים כל הענינים הבלתי ידועים, עד שמחבטלים לגמרי.

וע"י כללות העבודה בעניני קדושה באופן ד"מוסיף והולך", ובלשון הכתוב³⁷ "ילכו מחיל אל חיל" — זוכים להמשך הכחוב "יראה אל אלקים בעיניו", וזוכים לראות בעיני כשר את נרות המנורה כביהמ"ק, "אני מראה לכם נרות של ציון"³⁸, כמורה בימינו ממש.

הערה: ונתן (מפארת הרשעה) מידת רחל, כדכ"ה³⁹ ששלימותה של הגולה ד"יט כסלו היתה בימי חנוכה, ומדרגת כבודו בגולה ממאסר השני — שיצא לחפשו (כנר שלישי⁴⁰ או) כנר חמישי דחנוכה⁴¹.

ובחקירה — שגם אשל אדמורד הוקן מורגש החיבור דקוים עם ילדים, שכן, בין הידועות המיוחדות של אדמורד הוקן (כפי שנימנו ע"י וקני החסידים⁴²) — ישנם ענינים שבהם מורגשת השייכות "לקטן ולגדול":

א) "נוסח התפלה" — סידור — השוה לכל נפש, "לקטן ולגדול", ומורגש מיד בהתחלת הסידור — "מורה אני, שכן, כארא מישאל, קטן וגדול כשהו, מתחיל את היום (יכשניעור משנתו, כדויתו במצב של חכלית הקטנות בעבודת ה') באמירת "מורה אני לפניך כו' שהחזרת בי שמתמי", אשר, נשמה זו היא הבעה"ב על כל מציאותו של האדם, ~~באופן~~ שבקטנים עד לגדול שבגדולים.

ב) "פרסום והפעת תורת החסידות" [כדכ"ה⁴³ שיעקר הענין ד"פסוצו מעינוחך חוצה" התחיל לאחר הגולה ד"יט כסלו, ששלימותה, וכן המשכה בגולה מהמאסר השני — בימי חנוכה (ובמיוחד נר ה' דחנוכה), שנקבע על נס השמן⁴⁴, הקשור עם כניסיות התורה⁴⁵] — שבענין זה מורגשים ב' הקצוות הגדול וקטן: "מעייטתין" — ענינים הכי נעלים ועמוקים בחכמת התורה, השייכים "לגדול" וביחוד עם זה, באים ענינים אלו באופן של הפצה עד ל"חוצה", המקום שבו נמצא ה"קטן", שגם הוא יבין את המעייטות ~~ההן~~.

ובכן, נוסף על כללות ההוראה דימי חנוכה (ובהרשעה מיוחדת כנר ה' דחנוכה) להאיר את העולם ע"י "נר מצוה ותורה אור" באופן ד"מוסיף והולך" — ישנה הרשעה מיוחדת גם בנוגע לאור דעניניות התורה, "פסוצו מעינוחך חוצה", כמורגש גם כשמו של אדמורד הוקן — "שינאור", שפירושו "שני אור"⁴⁶, ע"ש שהאיר את העולם בשני האורות דתורת הגלגל ותורת הנסתר.

(27) פסר המצוה מ"ע קצר. (28) ויקרא, כג. (31) בהבא לקמן — ראה גם שיתח עשרה בטבת תשס"ו סט"ו (התועודיות ח"ב ע' 1010 ואילך). (32) רמב"ם הל' גיבה פ"א ה"ג. (33) הניא רמב"א. (34) דהא תחומא נשא יא. במדבר פ"ב ג'. (35) נצבים ל' יד. (36) מנילה ו. רע"ב. (37) תהלים סד, ה. וראה ברכות ופ"ק בסופן. שריע אדה"ו איח סק"ה ס"א. ושי"ג. (38) ל"ש ר"ם בעלותך. (39) דהא לקריד (ח"א יב, א) שאדה"ו חור מסרבורג לוויטעבסק ביום ג' דחנוכה, וראה ברכות הנהנין לאדה"ו (פ"ג ה"ה): לא יכר התולה (בכרת הגומל) עד שיחזור לבוריו לגמרי. (40) "היום יום" כ"ו כסלו, ג' חנוכה. (41) סה"ש תורת שלום ע' 84. וי"ל דבשניהם היו עניני נאולה (גם כפשוטם) (ראה "היום יום" עם הערות ציונים וקה"ת חשמי"א) פ"ע יג. (42) לקריד ח"ד חשי"א, רע"ב. (43) סה"ש תורת שלום פ"ע 112 ואילך. (44) שבת כ"א, ב' בפ"ר ש"י שם ד"ה מאי. (45) לקריש שה"ש ב, ד ואילך. ובארוכה — אמרי בינה שער הקיש פניד ואילך. (46) דהא לקריש ח"ו ע' 37. ושי"ג.

סי"א

.. ש"מלכות יון הרשעה", ~~ודגמתי בימינו וכיו"ב~~ – ה"יצר" ..
 .. שזהו"ע של גזילה דוקא^{31*}, ולא גניבה ..
 .. ~~בדאי~~ לא שייך כאן המושג של גניבה ..
 .. יש להשיבם לגבול הקדושה^{33*} ..
 .. בהשבת כל הענינים שבעולם ..

סי"ב

.. אין צורך דוקא במלחמה ישירה עם המנגד ..

סי"ג

.. ומודגש הקשר ביותר בגאולה ממאסרו השני ..
 .. שיצא לחפשי לחירות ..
 .. ובהקדמה – שגם אצל בפעולות אדמו"ר הזקן ..
 .. של האדם, מהקטן (מראשו ועד עקבו), ומהקטן שבקטנים ..
 .. שגם הוא יבין את המעיינות [?] ..

(29) לקטנים - בספר המצוות מ"ע קצד.

(31*) "והחוצפה" גדולה ביותר

(33*) ע"י כפליים לתושי', שאם הי' רגיל לקרות כו' (אגה"ת . . .).

א) לימוד חוררתו של אדמור"ר הוקן, וכן לימוד חוררתו של כל רבנותו
נשיאנו ממלאי מקומו — צריך להיות באופן של הוספה, הן בכמות והן
באיכות, ביתר החמרה ושקידה כזו, לגבי אופן הלימוד עד עתה, באופן דמוסיף
והולך ואור.

ב) כל אלו שיש ברשותם כחכים או "ביכלאך" של דרושי חסידות שלא
נדפסו עדיין — מבקשים להשתלחם בהקדמם הכי אפשרי להנהלת קה"ת,
על מנת למסמסם בדפוס, ואשרי חלקם וגורל זכונם — שעל ידם יתוסף בלימוד
תורת החסידות, באופן של הפצה, ברכים, עד למקום היחוצה.

ג) וכל זה — בהוספה להדפסת ספר התניא ב"ל עיר ובכל מקום, כמדובר
בארכה כמ"ס.

ולכן, ישלחו מכאן סכום נוסף לכאור"א מהשלוחים, בתור השתתפות בכל
פעולות אלו — לייסר במקומות חדשים, או להוסיף באור במקומות שבהם
יש כבר "בית-חב"ד", באופן דמוסיף והולך ואור.

טו. ועוד ענין כללי שיש להוסיף בו — ענין השמחה.

ובהקדמה:

ענין השמחה — כפי שהזכרנו זה עתה⁴⁸: "ישמח ישראל בעשירי"⁴⁹, וכן
"ישמח ה' במעשיו"⁵⁰ — הרי"ע כללי בכל עניני תורה ומצוות.

ומה מוכן גם בנוגע לימי חנוכה — אשר, עם היות שנקבעו בעיקר ע"ש
נס הנרות (ענין ההוספה באור), הרי בודאי שצריך להיות בהם גם ענין השמחה,
ככלל שאר המצוות, ואדרבה — במכ"ש וק"ו — מצד מעלת המיוחדות
שמאירה בנשים ובחרן, "על פתח ביתו מבחרין".

ועאכ"כ לדעת הרמב"ם⁵¹ — "החקינו חכמים... שיהיו שמנות הימים
האלו שתחלתן בכ"ה בכסלו ימי שמחה והלל"⁵², בודאי יש בחנוכה חיוב
מיוחד בענין השמחה.

ויש להוסיף, שבימינו אלו צריכה להיות הדגשה יתירה בענין השמחה —
שכן, כאשר רואים את התגבורות חושך העולם ("משחשקע החמה") באופן
מיוחד כזו, יש להוסיף עוד יותר בענין השמחה, כדי לבטל את כל הענינים
הבלתי-רצויים מכל וכל, "עצו עצה ותושר"⁵³.

ובמכ"ש וק"ו: אם נהגו ישראל לקבוע ענין של תענית כדי לבטל ענין
בלתי-רצוי — הרי עאכ"כ שיכולים וצריכים לבטל ענינים בלתי-רצויים ע"י
הוספה בענין השמחה (ובפרט ע"י דברי אדמור"ר הוקן באנה"ת⁵⁴ שבורותיו
אלה אין בכתנו להתענות כו'), ע"ד דברי כ"ק מרי"א אדמור"ר נשיא דורנו⁵⁵,
שהענינים שפועלים ברי"ה ע"י העבודה לאנן דגילוי ברעיה — פועלים
בשפע"צ ושמחה ע"י העבודה דשמחה, שמחה של תורה ושמחה של מצוה.
ובנוגע למעלה:

דבר נכון וטוב — להציע ולקבוע שמחה ישראל — מכאן ולחמא, אשר,
בכל יום יום דחנוכה (החל מימי חנוכה השתא) יעשו מסיבות של שמחה, וכוזה
המסיבות יתקיימו בלילה וזמן קצר מזה.

הוסיף אדמור"ר הוקן, שכן, ענין השמחה הרי"ע עיקרי בכל המצוות, ובפרט
ביומי חנוכה, אשר, לדעת הרמב"ם נקבעו (גם) לימי שמחה.

טז. ולסיכום — הנקודה הכללית דכל האכור לעיל:

בעמדתנו כנו חמישי דחנוכה, שבו מודגשת ביותר שיטת כ"ה, "הולך
ומוסיף" בענין האור (כגיל בארונה) — כמדגש גם בשם "הלל", כפי שמבאר
אדמור"ר הוקן בלקרי"ת⁵⁶ ש"נ"ק הלל, מלשון בהילול⁵⁷ נ"ו, ענין האור והגילוי
— יש להוסיף בכל עניני "נר מצוה ותורה אור", כולל ובמיוחד הפעם פנימיות
התורה, וכן הוספה בענין השמחה, באופן דהלוק ומוסיף ואור.

ואם "מעט אור דותה הרבה מן החושך"⁵⁸ — הרי עאכ"כ שכאשר
מוסיפים ומרכיבים באור, לא זו בלבד שדוחים את החושך, אלא עוד זאת,
שמתבטל לגמרי, עד שלא נשאר ממנו רושם כלל, ואדרבה — אתהפך חשוכא
לנוהרא⁵⁹.

ובפשטות — שכל הענינים שעבר הפריעו (או רצו להפריע) להפצת
המענינות חוצה,

— החל מ"מלכות יו"ן הרשעה", שרצונם ה"י "להשכיחם תורתך
ולהעבירם מחוקי רצונך", וכפי שמדויק כ"ק מרי"א אדמור"ר נשיא דורנו⁶⁰,
ש"תורתך" ו"חוקי רצונך", קאי (בעיקר) על פנימיות התורה, ה"מענינות"
דתורה —

הרי ע"י ההוספה בענין השמחה, שמוצת נדר⁶¹ — מוצים את
ההנבלות דחושך זה ומבטלים אותו לגמרי, עד שלא נשאר ממנו רושם כלל
ובלל ואדרבה — הרושם הוא "אין דיכ"ן ירבה וכן יפרו"⁶², הולך ומוסיף
ואור!

* * *

(47) ראה שיחת ש"פ בא, ג' שבט תשר"ם
(תתועדויות ח"ב ע' 834 ואילך). ועוד. (48) תהלים קט"ב, ב. (49) שם קר,
לא. (50) ראה רמב"ם סוף הל' לולב, וראה לקו"ש חכ"ד ע' 639 הערה ד"ה
קיום המצוות, וש"נ. (51) הל' חנוכה פ"ג ה"ג. (52) וראה גם מהרש"ל
(יש"ש לב"ק פ"ו סל"ו) שלדעת הרמב"ם — "אוחן סעודות שעושים בימי חנוכה
... הם סעודות מצוה". וראה גם בי"ח א"ח סתרי"ג, שמדבר הרמב"ם מב"ח קצת
ד"בחנוכה יש לנהוג שמחה ומשתה". וראה בארכה לקרי"ש ח"י ע' 142 ואילך.
וש"נ. (53) ישע"י ח, י"ג. (54) פ"ג. (55) "היום יום" ר"ב תשרי, שמע"צ.
סה"מ קונטרסים ח"ב שלט, א. (56) שה"ש מח, ג. וראה לעיל ה"ע
25. (57) איוב כ"ג. (58) ראה תניא מ"ב לקרי"ש שם ובכ"מ. (59) ראה
ח"א ד, א. (60) ראה ד"ה מאי חנוכה תשי"א. ועוד, ובארכה — לקרי"ש ח"ג ע'
815. (61) ראה בארכה סה"מ תרנ"ו ס"ע רבג ואילך. (62) שמות א.

סי"ד

.. שלא נדפסו עדיין – מבקשים מהם אותם שישלחום ..
 .. ספר התניא בעל עיר ובכל מקום ענינה, וכפר, כמדובר ..
 .. בכל פעולות אלו דבתי חב"ד – לייסד ..
 .. במקומות שבהם ישנו כבר ..

סט"ו

.. ואדרבה – במכ"ש וק"ו – מכין מפני מעלתה ..
 .. ענין של תענית⁵³ כדי לבטל ..
 .. הוספה בענין השמחה^{53**} ובפרט ע"פ ..
 .. ע"י העבודה באופן ד"גילו ברעדה" ..
 .. להציע ולקבוע "מנהג ישראל" מכאן ולהבא, אשר ..

סט"ז

.. הרושם הוא באופן ובפועל ד"כן ירבה וכן יפרוץ" ..

(53*) עינוי הגוף שהוא "נכסיו של הקב"ה" (שו"ע אדה"ז . . .)

53** - להעיר מבדחי כו' – שע"ז היו בני עוה"ב ().

יו. נהוג לסיים כל כנס בענין הצדקה. ולכן, יחלקו לכולם, ל"צבאות השם", לוקנים וקנות, ולכל הנאספים – ג' מטבעות: מטבע הא' – לצדקה, מטבע הב' – לצדקה הקשורה עם חנוכה, ומטבע הג' – לעשות כה כטוב בעיניהם.

וכדי להדגיש שכל ענינים אלו נעשים מתוך שמחה וטוב לבב – נסיים, כרגיל, בנינוני שמחה:

הניגון "עוצו עצה ותוסר" – שמבטלים את כל הענינים ר"מלכות יון הרשעה", ועדו כנוגע לביטול ה"יצר".

ולאחריו – הניגון על הפסוק⁶³ "אך צדיקים יודו לשםך גי", הקשור עם הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

ולאחריו – הניגון "שיבנה בית המקדש במהרה בימינו" – כרגיל בכל הכנסים.

ובהוספה – מכיון שצריכים לפעול את הענין דפריצת כל הגדרים כו', באופן ד"פריצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה"⁶⁴, ואזכרה – "כיתרון האור מן החושך"⁶⁵, "כן ירבה וכן יפרוץ".

– וכידוע⁶⁶ גם הסיפור שהבעש"ט והמגיד אמרו לאדמו"ר הזקן, שלאחרי המאסר והגאולה יוסיף עוד יותר בהפצת ופירסום תורת החסידות – יוסיפו – לאחר כל הניגונים – את הניגון "ופרצת".

ית. כמו כן נוסיף עוד חידוש בכנס זה – להתפלל יחדיו גם חפלת ערבית.

ולהעיר, שתפלת ערבית שייכת במיוחד לוקנים וקנות – שכן, ימי הזקנה הם בבחינת "ערבית" ביחס לכללות ימי החיים, לאורך ימים ושנים טובות, עד מאה ועשרים שנה, ובינתיים – "יבוא משיח צדקנו", שאז יהיו חיים נצחיים, שלא בערך לגבי מאה ועשרים שנה.

ולהוסיף, שאע"פ שמתפללים ערבית, אין זה מסירה לחלוקת המטבעות על מנת לתת לצדקה, שזמנה ביום⁶⁷ – מכיון שהדיבור וההחלטה ע"ד נתינת הצדקה הי' בסמיכות לתפלת מנחה, והמחיצה הצדקה בפועל (לעני או למוסד) תהי' לאחר עלות השחר.

יט. ובכן, סדר הרברים⁶⁸ כולקמן:

לכל לראש – תפלת חפלת ערבית כולם יחדיו, "כבערינו ובזקנינו בבנינו ונגם)כבנותינו" (בעזרת נשים),

אח"כ ינגנו את הניגונים האמורים, בהוספת הניגון "ופרצת",

אח"כ יחלקו – ע"י ה"טנקיסטים", והמדריכים למדריכות – את המטבעות על מנת לתת לצדקה, ובראי יוסיף כאמ"א מדילי, כפי נדבת לבו, ביד ה' הטובה עליו.

ואח"כ – נקוד לקבל פני משיח צדקנו, מתוך שמחה וטוב לבב, הלוך ומוסיף באור.

[התפללו ערבית.

אח"כ ינגנו "עוצו עצה ותוסר", "אך צדיקים גי", הש"ץ שי ינגן "יהי רצון כי שיבנה בית המקדש במהרה בימינו", "ופרצת" (כשכ"ק אדמו"ר שליט"א מנצח על השירה, בשמחה רבה ועצומה).

אח"כ נתן כ"ק אדמו"ר שליט"א מטבעות למדריכים ולמדריכות, לאחראים על הכוללים, ול"טנקיסטים" שיחיו – כדי לחלק בין כל הנאספים שיחיו].

(63) תהלים קמ, יד. (64) ויצא כח, יד. (65) קהלת ב, יג. (66) בית רבי ח"א פט"ו בהערה. (67) ראה לקריש ח"ט ס"ע 292 ואילך. ושינו.

י"ב כסלו

י"ב כסלו

י"ב כסלו

י"ב כסלו

א

א

א

י"ב כסלו
י"ב כסלו
י"ב כסלו
י"ב כסלו

י"ב כסלו
י"ב כסלו
י"ב כסלו
י"ב כסלו

סי"ז

.. וצפונה ונגבה"64, **האדרבה ויתרה מזה** – "כיתרון האור מן החושך" ..
 .. יוסיפו – לאחר כל הניגונים – גם את הניגון "**ופרצת**" ..

סי"ח

.. לאורך ימים ושנים טובות (**ובלשון, כמנהג ישראל שתורה היא**) עד מאה ועשרים שנה ..
 .. ובינתיים – **בודאי** יבוא משיח צדקנו ..
 .. אין זה בסתירה לחלוקת המטבעות ..
 .. [?] **ונתינת הצדקה בפועל** ..

יט. ובכן, סדר הדברים **גם** - כדלקמן :

לכל לראש – **תפלת ערבית כולפנו** יחדיו, "בנערינו ובזקנינו בבנינו ו(גם) בבנותינו" (בעזרת-נשים),
אח"כ ינגנו את כל הניגונים האמורים, בהוספת הניגון "ופרצת",
אח"כ יחלקו – ע"י ה"טנקיסטים", והמדריכים **זה**מדריכות – את המטבעות על מנת לתת לצדקה, ובודאי יוסיף כאו"א מדילי, כפי נדבת לבו, כיד ה' הטובה עליו, ואח"כ – **ריקוד, ויה"ר שבקרוב ממש** נרקוד לקבל פני משיח צדקנו, מתוך שמחה וטוב לבב, הלוך ומוסיף באור.

63) תהלים קמ, יד. - **ונאמר בהמשך ל"עוצו עצה ותופר" לאחר כל תפלה.**

שער תמונות

ה'תשל"ה-ל"ו לערך

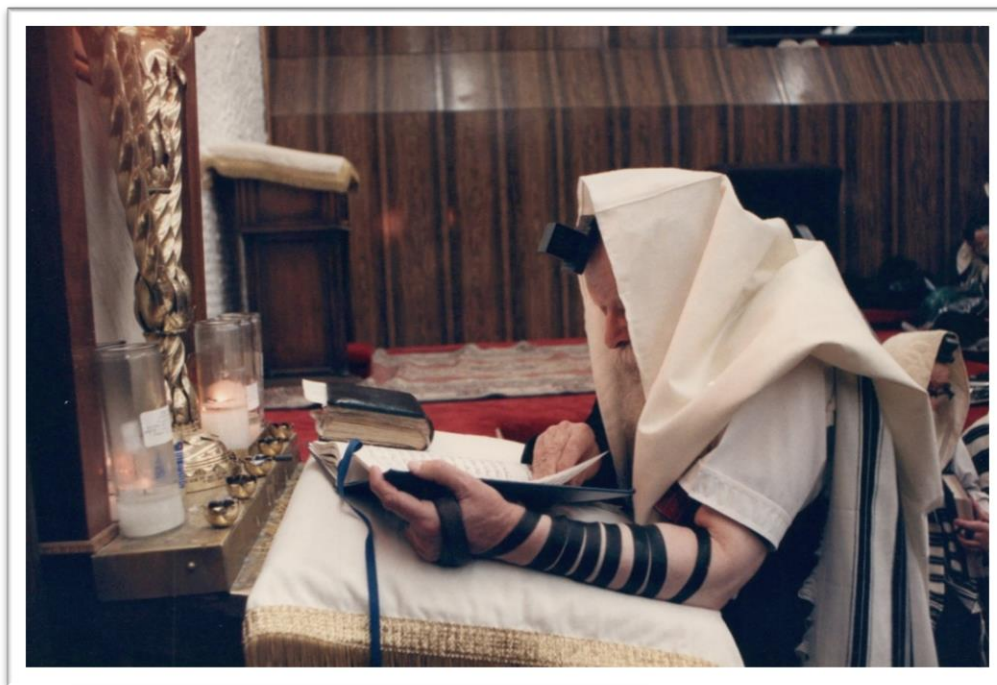
ראש חודש מרחשון ה'תשל"ו

ה'תשל"ה-ל"ו לערך

קיץ ה'תשל"ט

כ"ט אלול ה'תשמ"ח

ח"י מנחם אב ה'תנש"א

תשרי ה'תשנ"ב

לזכות

החתן הרה"ת שמואל

והכלה פייגא האדל

שיחיו גארדאן

•

יה"ר שיבנו בית בישראל

בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה

כפי שהם מוארים במאור שבתורה

זוהי תורת החסידות

לנחת רוח כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

•

נדפס ע"י ולזכות הוריהם

הרה"ת יוסף יצחק ומינה אסתר שיחיו גארדאן

והרה"ת יוסף יצחק וחנה גאלדא שיחיו ענגעל